

**Altyn Bank акционерлік қоғамы акционерлерінің
жалпы жиналысының шешімімен БЕКІТІЛГЕН**

**(China Citic Bank Corporation Limited еншілес банкі)
(2021 жылғы 25 наурыздағы № 1 хаттама)**

**«Altyn Bank» акционерлік қоғамының
корпоративтік басқару кодексі
(China Citic Bank Corporation Limited еншілес банкі)**

1-бөлім. Жалпы ережелер

1. Осы Корпоративтік басқару кодексі (бұдан әрі - Кодекс) Директорлар кеңесі мен Басқарма, Банктің акционерлері мен лауазымды тұлғалары арасындағы қатынастарды, Банк органдарының жұмыс істеу және шешімдер қабылдау тәртібін қоса алғанда, «Altyn Bank» акционерлік қоғамын (China Citic Bank Corporation Limited еншілес банкі) (бұдан әрі - Банк) басқару процесінде қолданылатын негізгі стандарттар мен қағидаттарды айқындайды.

2. Корпоративтік басқару стандарттарын қолданудың мақсаты Банк акционерлерінің мүдделерін қорғау болып табылады. Корпоративтік басқару Банктің акционерлері, оның органдары мен Банктің лауазымды тұлғалары арасындағы қатынастарда, сондай-ақ Банктің (оның органдарының, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің) үшінші тұлғалармен қатынастарында іскерлік этиканың жоғары деңгейін қамтамасыз етуге бағытталған.

3. Осы Кодекс Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелеріне, уәкілетті органның ұсынымдарына, Үлгілік кодекске, этикалық нормаларға, Банктің ағымдағы даму кезеңіндегі қызметінің нақты шарттарына сәйкес әзірленді.

4. Осы Кодексте төменде келтірілген ұғымдардың мынадай мағыналары бар:

Директор	Банктің Директорлар кеңесінің мүшесі;
Мүдделер қақтығысы	Банктің лауазымды тұлғаларының, оның акционерлерінің және (немесе) оның қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін немесе Банктің және (немесе) оның қызметкерлерінің және (немесе) клиенттерінің мүлдіктік және өзге де мүдделерін тиісінше орындауы арасында Банк және (немесе) оның клиенттері үшін қолайсыз салдарларға әкеп соғатын қайшылық туындайтын жағдай;
Корпоративтік басқару	Банк Басқармасы, Директорлар кеңесі, акционерлер, басшы қызметкерлер мен аудиторлар арасындағы өзара қарым-қатынастар жүйесі, сондай-ақ Банктің уәкілетті алқалы органдары арасындағы өзара қарым-қатынастар;
Ақпараттарды ашу ережесі	Банктің шешіміне сәйкес Банктің бағалы қағаздары сауда-саттыққа жіберілген уәкілетті мемлекеттік орган немесе қор биржасы белгіленген тәртіппен бекіткен нормативтік құжатты, Банктің тәртібі мен мерзімдерін айқындайтын ішкі нормативтік құжаты, сондай-ақ Банктің қызметі туралы үшінші тұлғаларға жеткізілуге тиіс ақпарат;
Үлгілік кодекс	Қазақстан эмитенттері кеңесі 2005 жылғы 21 ақпанда мақұлдаған Корпоративтік басқару кодексі.
Банктің уәкілетті алқалы органы	Директорлар кеңесі, Директорлар кеңесі жанындағы комитет, Басқарма, Басқарма жанындағы комитет.

2-бөлім. Корпоративтік басқару қағидаттары

5. Корпоративтік басқару қағидаттары - бұл өзінің корпоративтік басқару жүйесін қалыптастыру, жұмыс істеу және жетілдіру процесінде Банк басшылыққа алатын бастапқы бастаулар.

Корпоративтік басқарудың тиімді жүйесінің негізгі элементтері:

- 1) ұйымдық құрылымы;
- 2) корпоративтік құндылықтар;
- 3) Банк қызметінің стратегиясы;
- 4) Банктің уәкілетті алқалы органдары арасында шешімдер қабылдау бөлігінде міндеттер мен өкілеттіктерді бөлу;
- 5) Банктің Директорлары, Басқармасы, сыртқы және ішкі аудиторлары арасындағы өзара іс-қимыл мен ынтымақтастық тетіктері;
- 6) тәуекелдерді басқару рәсімдері мен әдістемелері;
- 7) ішкі бақылау жүйесі;
- 8) сыйақы жүйесі;
- 9) басқарушылық есептіліктің барабар жүйесінің болуы;
- 10) корпоративтік басқарудың ашықтығы.

Корпоративтік басқару жүйесі өкілеттіктер мен жауапкершілікті бөлуді ұйымдастыруға, сондай-ақ корпоративтік шешімдерді қабылдау процесін құруға мүмкіндік береді.

Банктің корпоративтік басқару жүйесі мынадай қағидаттарға сәйкес келеді:

- 1) Банк қызметінің ауқымы мен сипатына, оның құрылымына, тәуекелдер бейініне, Банктің бизнес-моделіне сәйкестігі;
- 2) Қазақстан Республикасының азаматтық, банк заңнамасына, Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасына сәйкес көзделген акционерлердің құқықтарын қорғау және осы құқықтардың іске асырылуын қолдау;
- 3) Қазақстан Республикасының банк заңнамасына, Қазақстан Республикасының қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау мен қадағалау туралы, валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы, төлемдер мен төлем жүйелері туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы, акционерлік қоғамдар туралы заңнамасына, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ақпараттың уақтылы және дұрыс ашылуын қамтамасыз ету;
- 4) өз міндеттерін орындау үшін Директорлар толық, өзекті және уақтылы ақпаратқа қол жеткізе алады.

Банктің корпоративтік басқаруы ең алдымен оның барлық акционерлерінің құқықтары мен заңды мүдделерін және Банктің өзінің мәртебесін құрметтеуге негізделеді және Банк қызметінің тиімділігінің өсуіне, оның ішінде Банк активтерінің өсуіне қол жеткізуге, жұмыс орындарын құруға және Банктің қаржылық тұрақтылығы мен пайдалылығын қолдауға бағытталған. Осы тарауда көрсетілген корпоративтік басқару қағидаттары Банкті басқаруға байланысты туындайтын қатынастарда сенім жасауға бағытталған.

6. Бірінші қағидат. Акционерлердің Банкті басқаруға қатысу құқығын іске асыру үшін нақты мүмкіндікті қамтамасыз ету.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

- 1) акционерлердің акцияларға меншік құқығын есепке алудың сенімді және тиімді жүйесін, сондай-ақ оларға тиесілі акцияларды еркін және тез иеліктен шығару мүмкіндігін қамтамасыз етті. Банктің бағалы қағаздарын ұстаушылардың тізілімін жүргізуді орталық депозитарий жүзеге асырады;
- 2) акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы ақпаратты Банк акционерлерінің барынша көп санына жеткізуге, акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға тиісті түрде дайындалуға, акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға құқығы бар тұлғалардың тізімімен танысуға мүмкіндік беретін акционерлердің жалпы жиналысын шақыру және

өткізу тәртібін сақтайды. Банк акционерлердің жалпы жиналысын өткізу орнын, күні мен уақытын таңдауды акционерлердің оған қатысуға және Банкті басқаруға өз құқығын іске асыруға нақты және ауыртпалықты емес мүмкіндігі болатындай етіп, оның ішінде сырттай дауыс беру арқылы жүзеге асырады. Акционерлердің жалпы жиналыстарын шақыру және өткізу тәртібі Банктің Жарғысында, осы Кодекстің 3-тарауында айқындалады;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Банктің Жарғысында белгіленген Банктің Директорлар кеңесіне сайлауға кандидатуралар ұсыну үшін акционердің өз кандидатурасын Директорға ұсыну мүмкіндігін де көздейтін шарттарды Директорға кандидатураларды ұсыну тәртібін тиісті регламенттеу, Директорға кандидатура ретінде ұсынылуы мүмкін тұлғаларға бірыңғай талаптарды белгілеу, Директорларды сайлау кезінде кумулятивті дауыс беру тәртібін мүлтіксіз сақтау жолымен сақтайды, бұл ең алдымен миноритарлық акционерлердің Банкті басқаруға қатысу құқықтарын қамтамасыз ету кепілі болып табылады. Директорлар кеңесін сайлау, оның қызметінің тәртібі осы Кодекстің 4-тарауында айқындалады.

7. Екінші қағидат. Банк акционерлері үшін Банктің таза кірісін бөлуге (дивидендтер алуға) қатысудың нақты мүмкіндігін жасау.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) дивидендтердің мөлшерін және оларды төлеу тәртібін айқындаудың ашық және акционерлерге түсінікті тетігін белгіледі, дивидендтер алудың барынша қолжетімді және жеңілдетілген тәртібін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды;

2) акционерлерде Банкте дивидендтер төлеу үшін шарттардың бар екендігі туралы нақты ұсынымды қалыптастыру үшін оларға Банктің қаржылық нәтижелері бойынша өздерін қызықтыратын ақпаратты ұсынады;

3) акционерлерге осы Кодекстің 8-тарауымен реттелетін Банктің қаржылық есептілігіне қол жеткізу мүмкіндігін береді;

4) Банктің кінәсінен жарияланған дивидендтер толық немесе уақтылы төленбеген жағдайда Банктің лауазымды тұлғаларына қатысты Банктің заңнамалық актілерінде және ішкі ережелерінде көзделген тәртіптік жаза шараларын қолданады.

Жоғарыда аталған ережелер осы Кодекстің 10-тарауында көрсетілген.

8. Үшінші қағидат. Банк акционерлерінің және инвесторлардың негізделген шешімдер қабылдау мүмкіндігін қамтамасыз ету мақсатында Банк акционерлеріне Банктің қаржылық жағдайына, экономикалық көрсеткіштеріне, қызметінің нәтижелеріне, Банкті басқару құрылымына қатысты шынайы ақпаратты уақтылы және толық беруді қамтамасыз ету.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) акционерлерге акционерлердің жалпы жиналыстарын дайындау кезінде күн тәртібінің қандай да бір мәселесі бойынша акционерлерде дұрыс (барабар) ұсыным әзірлеу мақсатында күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша толық ақпарат береді;

2) Банк акционерлерінің өздерін қызықтыратын ақпаратты алуының бірыңғай, нақты және қолжетімді тәртібін белгіледі;

3) құпия ақпаратты, коммерциялық және банктік құпия мәнін құрайтын ақпаратты пайдалануды және ұсынуды бақылау тәртібін нақтылайды және сақтайды;

4) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және Акционерлердің назарына міндетті түрде жеткізілуге тиіс ақпаратты ашу қағидаларын сақтайды.

Акционерлердің өздерін қызықтыратын ақпаратты алу құқығын іске асыру тәртібі, банктік және коммерциялық құпияға жатқызылған ақпарат тізбесі, сондай-ақ мұндай ақпаратты алу тәртібі Банктің Жарғысымен және осы Кодекстің 8-тарауымен реттеледі.

9. Төртінші қағидат. Банк акционерлерінің барлық санаттарына тең қарым-қатынасты қамтамасыз ету.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) Банктің, ең алдымен басшылық тұлғасында Банк акционерлерінің барлық санаттарына тең қарым-қатынас ұстанымын ұстанады;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында, Банк Жарғысында және осы Кодексте белгіленген тәртіппен акционерлердің жалпы жиналыстарында шешімдер қабылдау арқылы барлық акционерлердің Банкті басқаруға қатысуы үшін қажетті жағдайлар жасады;

3) осы Кодекстің 3-тарауында айқындалатын, жиналысқа қатысушы барлық тұлғалардың өз пікірін айтуына және өздерін қызықтыратын сұрақтар қоюына ақылға қонымды тең мүмкіндікті қамтамасыз ететін жалпы жиналысты шақыру және өткізу тәртібін сақтайды;

4) акционерлерге осындай іс-әрекеттер туралы толық ақпарат алуға мүмкіндік беретін және осы Кодекстің 7-тарауында айқындалған акционердің санатына қарамастан олардың құқықтарының сақталуына кепілдік беретін елеулі корпоративтік іс-әрекеттер жасау тәртібін сақтайды;

5) Банктің барлық акционерлерінің бірдей ақпаратқа қол жеткізуі үшін тең мүмкіндік тәртібін, акционерлердің барлық санаттарына ақпарат берудің бірыңғай тәртібін сақтайды;

6) Банктің лауазымды тұлғаларын сайлаудың осындай тұлғаларға қатысты барлық акционерлерге қажетті ақпарат беруді көздейтін ашық рәсімін белгілейді;

7) егер мұндай жанжал Банктің мүдделерін қозғайтын болса, Банк органдары мен оның акционерлері арасындағы, сондай-ақ акционерлер арасындағы жанжалдарды реттеу үшін барлық ықтимал шараларды қабылдайды.

Осы қағидатты іске асыру тәртібін айқындайтын ережелер осы Кодексте көрсетілген.

10. Бесінші қағидат. Банктің лауазымды тұлғалары қызметінің барынша ашықтығын қамтамасыз ету. Корпоративтік басқарудың ашықтығы.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) инсайдерлік ақпаратты пайдалана отырып операцияларды жүзеге асыруға қатаң тыйым салуды көздеген;

2) Банктің лауазымды тұлғаларының акционерлер алдында есеп беруінің заң актілерінде белгіленген тәртібін сақтайды;

3) Директорлар кеңесінің тиісті комитетінің Банктің ішкі құжаттарына сәйкес ұсынатын,

барлық акционерлерге осы тұлғалар туралы қажетті ақпарат беруді көздейтін ұсынымдары негізінде Банктің Директорларын және Басқармасын сайлаудың ашық рәсімін әзірледі.

Банктің лауазымды тұлғаларын сайлау тәртібі және оларға қойылатын негізгі талаптар, Банктің лауазымды тұлғаларының есептілігі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Банктің Жарғысымен және ішкі нормативтік құжаттарымен регламенттеледі.

11. Алтыншы қағидат. Банктің Директорлар кеңесінің Банктің қызметін стратегиялық басқаруды жүзеге асыруын қамтамасыз ету және оның тарапынан Банктің атқарушы органының қызметін тиімді бақылау, сондай-ақ Директорлар оның акционерлеріне есеп беру.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) Директорлар кеңесінің шешімімен Банктің Даму стратегиясын бекітті, сондай-ақ Директорлар кеңесі тарапынан Банктің қаржы-шаруашылық қызметіне тиімді бақылауды қамтамасыз етеді;

2) Банктің Директорлар кеңесінің құрамына кандидаттар үшін Директорлар кеңесіне жүктелген функцияларды неғұрлым тиімді жүзеге асыруды қамтамасыз ететін директорларды сайлауға мүмкіндік беретін талаптарды белгіледі;

3) рәсімдік мәселелерді нақты регламенттей отырып, Директорлар кеңесінің отырыстарына Директорлардың белсенді қатысуын қамтамасыз ететін тәртіпті белгіледі;

4) функцияларына стратегиялық жоспарлау, кадрлар мен сыйақылар, аудит,

тәуекелдерді басқару мәселелерін және Директорлар кеңесі бекітетін ережелерге сәйкес Директорлар кеңесіне ұсынымдар беретін өзге де мәселелерді қарау кіретін директорлар кеңесінің комитеттерін құрады;

5) Директорлар кеңесінің құзыретіне жататын неғұрлым маңызды мәселелерді алдын ала қарау үшін комитеттер құруды көздейтін Директорлар кеңесінің құрылымын жетілдіру жөнінде шаралар қабылдайды;

6) Басқарманың Банктің Директорлар кеңесі алдында есеп беру тәртібін белгілеу арқылы Банк Басқармасының қызметіне тиімді бақылау орнату жөнінде шаралар қабылдайды.

Директорларды сайлау тәртібі және оларға қойылатын негізгі талаптар, сондай-ақ Директорлар кеңесі мен оның комитеттері қызметінің тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасында, Банктің Жарғысында, осы Кодексте және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында белгіленеді.

12. Жетінші қағидат. Банк Басқармасына Банктің ағымдағы қызметіне адал басшылықты жүзеге асыру мүмкіндігін қамтамасыз ету, сондай-ақ Банк Басқармасының Банктің Директорлар кеңесіне және оның акционерлеріне есеп беруін белгілеу.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары негізінде Банк Басқармасының Банктің Жарғысында және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында көрсетілген құзыретін айқындады;

2) Басқармаға жүктелген функцияларды неғұрлым тиімді жүзеге асыру мақсатында Банк Басқармасының қызметін бақылау жүйесінің жұмыс істеуін, оның ішінде Банк Басқармасының Банктің Даму стратегиясының ережелерін орындауын қамтамасыз етеді;

3) Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің, Банктің басқа да лауазымды тұлғаларының сыйақысының олардың біліктілігіне және Банк қызметінің нәтижелеріне нақты салымына сәйкестігін қамтамасыз етеді;

4) Банк Басқармасының өз қызметінде үшінші тұлғалардың, оның ішінде Банк кредиторларының, аумағында Банк немесе оның филиалдары орналасқан мемлекеттің және жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүдделерін барабар сақтау жөнінде шаралар қабылдайды;

5) Банк қызметкерлерінің Банктің тиімді жұмысына мүдделілігіне жәрдемдесуге мүмкіндік беретін және кадр саясатын іске асыруға жауап беретін арнайы бөлімше құра отырып, Банк қызметкерлерінің әл-ауқатының біртіндеп және ұдайы өсуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін кадрларды басқару жүйесін құрды.

Банк Басқармасының мүшелерін сайлау тәртібі және оларға қойылатын негізгі талаптар, сондай-ақ Басқарма қызметінің тәртібі Қазақстан Республикасының заңдарымен, Банк Жарғысымен және Банктің ішкі нормативтік құжаттарымен белгіленеді.

13. Сегізінші қағидат. Банк акционерлері үшін этикалық нормаларды айқындау.

Корпоративтік басқарудың осы қағидатын іске асыру Банк акционерлерінің тікелей қатысуы және келесі жолмен еркін ерік білдіруі кезінде ғана мүмкін болады:

1) Банк акционерлерінің, ең алдымен ірі акционерлердің әдеп нормаларын қатаң сақтау;

2) Банк акционерлерінің өз құқықтарын теріс пайдалануына жол бермеу;

3) акционерлердің басқа акционерлерге немесе Банкке зиян келтіру ниетімен ғана жүзеге асырылатын іс-әрекеттеріне жол бермеу.

14. Тоғызыншы қағидат. Банктің тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімді жүйесінің жұмыс істеуін және оның объективті бағалануын қамтамасыз ету.

Осы корпоративтік басқару қағидатын іске асыру үшін Банк:

1) осы Кодекстің 9-тарауында айқындалған тәртіпке сәйкес Банктің ішкі бақылау

жүйесін ұйымдастырды;

2) Банктің таңдап алынған бизнес-моделіне, қызмет ауқымына, операциялардың түрлеріне және күрделілігіне сәйкес келетін, мүдделер қақтығысын барынша азайтатын ұйымдық құрылымын бекіту жолымен уәкілетті алқалы органдар мен Банктің құрылымдық бөлімшелері арасында тәуекелдерді басқару жөніндегі құзыреттердің аражігін ажыратты және өкілеттіктерді бөлді;

3) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актінің талаптарына сәйкес Директорлар кеңесінің міндеттерін орындауға жәрдемдесуге жауапты Банктің уәкілетті алқалы органдарын құрады;

4) ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау мақсатында ішкі аудит қызметін және Директорлар кеңесінің Аудит комитетін (бұдан әрі - «Аудит комитеті») құрды;

5) ішкі аудит қызметінің Банк Басқармасынан тәуелсіздігі қағидатын енгізді;

6) ішкі және сыртқы аудиттің тиімді өзара іс-қимыл жүйесін құрды;

7) корпоративтік басқарудың тиісті практикасын және іскерлік этика мен тәуекел мәдениетінің тиісті деңгейін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды.

3-бөлім. Банк акционерлерінің жалпы жиналысы

15. Банк акционерлеріне акционерлердің жалпы жиналысын шақыру және өткізу жөніндегі жұмысқа қатысу арқылы Банкті басқаруға қатысу құқығы берілген. Банк қолданатын акционерлердің жалпы жиналысын шақыру, дайындау және өткізу тәртібі Банктің барлық акционерлеріне тең қатынасты қамтамасыз етеді және Банктің әрбір акционеріне акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға өз құқықтарын іске асыруға тең мүмкіндік береді.

§ 1. Банк акционерлерінің жалпы жиналысын шақыру және өткізуді дайындау тәртібі

16. Акционерлер жалпы жиналыстың күн тәртібіне енгізу үшін мәселелерді ұсынады және Банк Директорына кандидаттар ұсынады, сондай-ақ Банк Басқармасының орналасқан жері бойынша жазбаша нысанда тиісті хабарламалар жіберу арқылы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жалпы жиналысты шақыруды талап етуге құқылы.

17. Акционерлердің жылдық жалпы жиналысын Банктің Директорлар кеңесі шақырады. Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы Банктің Директорлар кеңесінің және (немесе) ірі акционерінің бастамасы бойынша шақырылады, ол Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционер немесе олардың арасында жасалған, Банктің дауыс беретін акцияларының он және одан да көп пайызы тиесілі келісім негізінде әрекет ететін бірнеше акционер танылады.

18. Кезектен тыс жалпы жиналысты шақыру қажет болған жағдайда ірі акционер Басқарма орналасқан жердегі Директорлар кеңесіне жиналыстың күн тәртібі қамтылған кезектен тыс жалпы жиналысты шақыру туралы жазбаша талап жібереді.

Банктің директорлар кеңесі аталған талапты алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде шешім қабылдайды және осындай шешім қабылданған кезден бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей оны осы талапты қойған ірі акционерге Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысын шақыру туралы не оны шақырудан бас тарту туралы қабылданған шешім туралы хабарлама жібереді. Директорлар кеңесінің күн тәртібіндегі мәселелердің тұжырымдамаларына өзгерістер енгізуге және ірі акционердің талап етуі бойынша шақырылатын акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысын өткізудің ұсынылған тәртібін өзгертуге құқығы жоқ, бірақ күн тәртібін өз қалауы бойынша кез келген мәселелермен толықтыруға құқылы.

19. Акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға және онда дауыс беруге құқығы бар акционерлердің тізімін Банк акцияларын ұстаушылар тізілімдері жүйесінің деректері негізінде орталық депозитарий жасайды. Аталған тізімді жасау күнін акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы шешім қабылданған күннен бұрын белгілеуге болмайды.

20. Егер акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға және онда дауыс беруге құқығы бар акционерлердің тізіміне енгізілген Банктің дауыс беретін акцияларының меншік иесі - тұлға Банктің өзіне тиесілі акцияларын иеліктен шығаруды жүзеге асырған жағдайда, жаңа акционер акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға құқылы және оның акцияларға меншік құқығын растайтын құжаттарды ұсынуға тиіс.

21. Акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібін Банктің Директорлар кеңесі қалыптастырады және ол талқылауға шығарылатын нақты тұжырымдалған мәселелердің толық тізбесін қамтуға тиіс. Күн тәртібін бекіту акционерлердің жалпы жиналысында Банктің жиналысқа ұсынылған дауыс беретін акцияларының жалпы санының жай көпшілік даусымен жүзеге асырылады.

Акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі мәселелер дәл айқындалады және оларды әртүрлі түсіндіру мүмкіндігін болдырмайды. Жалпы жиналыс күн тәртібіне енгізілмеген мәселелерді қарамайды және олар бойынша шешім қабылдамайды.

22. Акционерлердің күндізгі тәртіппен өткізілетін жалпы жиналысының күн тәртібінде енгізе алады:

1) дербес немесе басқа акционерлермен жиынтығында Банктің дауыс беретін акцияларының бес және одан да көп пайызын иеленетін акционерлер немесе Банк акционерлері жалпы жиналыс өткізілетін күнге дейін он бес күннен кешіктірілмей осындай толықтырулар туралы хабардар етілген жағдайда Директорлар кеңесі ұсынған толықтырулар;

2) егер акционерлердің жалпы жиналысына қатысатын және жиынтығында Банктің дауыс беретін акцияларының кемінде тоқсан бес процентін иеленетін акционерлердің (немесе олардың өкілдерінің) көпшілігі оларды енгізуге дауыс берсе, өзгерістер және (немесе) толықтырулар.

23. Акционерлердің жалпы жиналысы сырттай және (немесе) аралас дауыс беру арқылы шешім қабылдаған кезде акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібін өзгертуге және (немесе) толықтыруға болмайды.

24. Банк акционерлерін қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында қазақ және орыс тілдерінде хабарлама жариялау не оларды жіберу арқылы Банк акционерлерінің жалпы жиналысын өткізу туралы заңнамада және Банк Жарғысында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде хабардар етеді, Егер Банк акционерлерінің саны елу акционерден аспаса, хабарлама акционерлерге оларға жазбаша хабарлама жіберу арқылы жеткізілуге тиіс.

Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы жазбаша хабарлама акционерлерге қағаз жеткізгіште немесе электрондық нысанда жіберіледі.

Акционерлердің жалпы жиналысын шақыру және өткізу туралы хабарламада жиналыстың өткізілетін күні, уақыты, орны, қатысушыларды тіркеудің басталатын және аяқталатын уақыты, жиналыс материалдарымен танысу тәртібі туралы ақпарат, сондай-ақ Жарғыда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де ақпарат қамтылады.

25. Банк заңдарда және Банк жасасқан келісімдерде белгіленген жекелеген жағдайларда акционерлерге Банктің бағалы қағаздары айналысқа жіберілген кез келген биржаның листингтік талаптарына сәйкес келетін басқа да тәсілдермен акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы ақпаратты қосымша хабарлауға тиіс.

26. Заңды тұлға болып табылатын акционер оның акционерлерінің (қатысушыларының) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 17-бабының талаптарын сақтауы туралы жазбаша өтініш беруге тиіс. Көрсетілген өтінішті ұсынбаған акционер Банк акционерлерінің жалпы жиналысына қатысуға жіберілмейді. Өтініште көрсетілген ақпараттың дәйексіздігі анықталған не «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 17-бабы талаптарының бұзылуы анықталған жағдайда, егер шешімге дауыс беретін акциялардың көпшілігі дауыс берсе (осындай дәйексіз ақпаратпен өтініш берген акционердің

дауыс беретін акцияларын ескермегенде), Банк акционерлерінің жалпы жиналысының шешімі осы акционердің дауысы ескерілмей қабылданған болып есептеледі.

27. Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы хабарлама «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының оның мазмұнына қойылатын талаптарына сәйкес келуге тиіс.

28. Банк акционерлері акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға құқығы бар тұлғалардың тізімімен ол жасалған күннен бастап акционерлердің жалпы жиналысы жабылғанға дейін, ал акционерлердің сырттай жалпы жиналысы өткізілген жағдайда - дауыс беруге арналған бюллетеньдерді қабылдау аяқталған күнге дейін таныса алады.

Акционерлер мәселелерді күн тәртібіне кімнің енгізуге бастама жасағаны туралы ақпаратпен танысуға құқылы.

29. Акционерлер қажет болған жағдайда Банктің басқа акционерлерімен байланыса алады, оларға күн тәртібіндегі мәселелер бойынша өз пікірін жібере алады және дауыс берудің ықтимал нұсқаларын талқылай алады, сондай-ақ жалпы жиналысқа қатысу үшін өкілдер тағайындай алады.

30. Акционерлердің жалпы жиналысын өткізуге дайындалған ақпарат акционерлерге күн тәртібіндегі мәселелер туралы толық түсінік алуға және мәселелер бойынша негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Акционерлер жалпы жиналысты өткізуге дайындық кезінде акционерлердің жалпы жиналысының материалдарымен танысу орындарынан қосымша материалдар мен құжаттардың көшірмелерін ала алады.

31. Жиналыс күн тәртібінің жекелеген мәселелері бойынша акционерлерге ұсынылатын құжаттардың тізбесін Қазақстан Республикасының заңдарында және Банк Жарғысында көзделгендерден басқа, акционерлердің жалпы жиналысын өткізуге дайындық кезінде Директорлар кеңесі немесе Банк Басқармасы белгілеуі мүмкін.

Директорлар кеңесі акционерлерге жиналысты өткізу алдында қажеттілігіне қарай күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша дәлелді ұстанымды, сондай-ақ Директорлардың ерекше пікірлерін ұсына алады.

32. Жылдық жалпы жиналысты дайындау кезінде акционерлерге міндетті түрде ұсынылады: Банктің жылдық қаржылық есептілігі, жылдық қаржылық есептілікке аудиторлық есеп (тәуелсіз аудиторлық ұйымның қорытындысы), Банктің өткен қаржы жылындағы таза кірісін бөлу тәртібі, Банктің бір жай акциясына шаққандағы жыл ішіндегі дивиденд мөлшері туралы Банктің Директорлар кеңесінің ұсыныстары, акционерлердің Банктің және оның лауазымды тұлғаларының іс-әрекеттеріне өтініштері және оларды қарау қорытындылары туралы ақпарат, сондай-ақ жиналысты шақыру бастамашысының қалауы бойынша және (немесе) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарында айқындалған өзге де құжаттар.

Егер жалпы жиналыстың күн тәртібіне Банктің директорларын, аудиторлық ұйымын сайлау мәселелері енгізілсе, онда жалпы жиналысқа қатысушыларға кандидаттар туралы, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жеткілікті ақпарат беріледі.

33. Жалпы жиналыстың өткізілетін орнын, күнін және уақытын айқындау кезінде Банк әрбір акционерге жалпы жиналысқа қатысуға нақты және ауыртпалықты емес мүмкіндік беру қажеттігін негізге алады.

Банктің акционерлері Банктің ішкі құжаттарында айқындалған байланыс құралдарын пайдалана отырып, қашықтан, күндізгі тәртіппен өткізілетін акционерлердің жалпы жиналысының отырысына қатысуға құқылы.

34. Шешімдері сырттай дауыс беру арқылы қабылданатын акционерлердің жалпы жиналысын қоспағанда, жалпы жиналыс Банк Басқармасының орналасқан жері бойынша елді мекенде өткізіледі.

Акционерлердің жалпы жиналысы өткізілетін үй-жай жалпы жиналысқа қатысуға тілек білдірген барлық акционерлерге оған қатысуға мүмкіндік береді.

Акционерлердің жалпы жиналысы сағат 9-дан ерте емес және жергілікті уақыт бойынша сағат 18-ден кешіктірілмей өткізіледі.

35. Акционерлердің қайта жиналысы, егер осы жиналыс өткізілмесе, акционерлердің жалпы жиналысының тағайындалған күнінен кейінгі күннен ерте өткізілмеуі мүмкін.

Акционерлердің қайтадан өткізілетін жалпы жиналысы акционерлердің өткізілмеген жалпы жиналысы да сол жерде өткізілуге тиіс. Акционерлердің қайта өткізілетін жалпы жиналысының күн тәртібі акционерлердің өткізілмеген жалпы жиналысының күн тәртібінен өзгеше болмауға тиіс.

36. Банктің әрбір акционерінің жалпы жиналысқа өзінің қатысуы арқылы өзіне ең қарапайым және ыңғайлы тәсілмен дауыс беру құқығын іске асыру мүмкіндігі бар.

Банктің акционерлері Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес ресімделген сенімхат негізінде әрекет ететін өкілдер арқылы акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға және дауыс беруге құқылы. Акционерлердің жалпы жиналысына қатысуға сенімхат акционердің атынан әрекет етуге немесе заңнамаға немесе шартқа сәйкес сенімхатсыз оның мүдделерін білдіруге құқығы бар тұлға үшін талап етілмейді.

Банк Басқармасы мүшелерінің акционерлердің жалпы жиналысында акционерлердің өкілдері ретінде болуға құқығы жоқ.

Банк қызметкерлерінің акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі барлық мәселелер бойынша дауыс беру туралы нақты нұсқауларды қамтитын сенімхатқа негізделген жағдайларды қоспағанда, акционерлердің жалпы жиналысында акционерлердің өкілдері ретінде болуға құқығы жоқ.

Банк акционерлерінің жалпы жиналысын дайындауды және өткізуді Банк Басқармасы және (немесе) Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

Акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдарды әзірлеуге және дайындауға Банктің құрылымдық бөлімшелері өздеріне жүктелген функциялар шегінде қатысуға құқылы.

37. Акционерлердің жалпы жиналысын шақыруға, дайындауға және өткізуге байланысты шығыстарды, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Банк көтереді.

§ 2. Банк акционерлерінің жалпы жиналысын өткізу

38. Акционерлердің жалпы жиналысын күндізгі тәртіппен өткізу тәртібі «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Банктің Жарғысына және өзге де ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес не акционерлердің жалпы жиналысының тікелей шешімімен айқындалады және жиналысқа қатысушы барлық тұлғаларға күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша өз пікірін айтуға және өздерін қызықтыратын сұрақтар қоюға тең мүмкіндік береді.

Акционерлердің жалпы жиналысы акционерлер күн тәртібінің барлық мәселелері бойынша негізделген шешімдер қабылдай алатындай етіп өткізіледі. Бұл үшін акционерлердің жалпы жиналысын өткізу регламентінде күн тәртібіндегі мәселелер бойынша сөз сөйлейтін баяндамалар үшін ақылға қонымды және жеткілікті уақыт және осы мәселелерді талқылау үшін, акционерлердің бастамашылық сөздері үшін уақыт көзделеді.

39. Банк акционерлерінің жалпы жиналысына Банк акцияларын ұстаушылар тізілімдерінің жүйесіне енгізілген акционерлер, егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше көзделмесе, Банк акционерлерінің жалпы жиналысына қатысуға құқығы бар акционерлердің тізімін тіркеу күніне қатыса алады және дауыс бере алады.

Егер Банктің Жарғысында және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше белгіленбесе, Банктің әрбір акционері «бір акция - бір дауыс» қағидаты бойынша дауыс беруге құқылы.

Артықшылықты акцияларды иеленетін Банк акционерлерінің акционерлердің күндізгі тәртіппен өткізілетін жалпы жиналысына қатысуға және олар қарайтын мәселелерді талқылауға қатысуға құқығы бар.

Кепілдегі акциялар бойынша дауыс беру кепіл шартының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

40. Акционерлердің жалпы жиналысы (барлық бюллетеньдер берілген күні не сырттай дауыс беру арқылы акционерлердің жалпы жиналысын өткізу кезінде бюллетеньдер беру мерзімі аяқталған күні), егер жиналысқа қатысушыларды тіркеу аяқталған сәтте оған қатысуға және онда дауыс беруге құқығы бар, жиынтығында Банктің дауыс беретін акцияларының елу және одан да көп процентін иеленетін акционерлер (акционерлердің өкілдері) тіркелген болса, күн тәртібінің мәселелері бойынша қарауға және шешім қабылдауға құқылы.

Акционерлердің жалпы жиналысын сырттай дауыс беру не Банк акционерлерінің қайта жалпы жиналысы арқылы өткізу «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында, Банктің Жарғысында және өзге де ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

41. Акционерлердің жалпы жиналысы күн тәртібінің мәселелерін қарау алдында акционерлердің жалпы жиналысының төрағасын және хатшысын сайлайды.

42. Жалпы жиналыста сайланатын акционерлердің жалпы жиналысының төрағасы жиналыстың өткізілуін акционерлер немесе олардың өкілдері өздерінің барлық сұрақтарына жауаптар тікелей жалпы жиналыста ала алатындай етіп қамтамасыз етеді. Егер сұрақтың күрделілігі оған дереу жауап беруге мүмкіндік бермесе, олар қойылған тұлғалар қойылған сұрақтарға жалпы жиналыс аяқталғаннан кейін қысқа мерзімде жазбаша жауап береді.

Жалпы жиналыстың төрағасы жиналысты адал өткізеді және акционерлердің құқықтарын шектеу үшін берілген өкілеттіктерді пайдалануға жол бермейді (егер мұндай қажеттілік жалпы жиналысты жүргізу тәртібінің бұзылуынан немесе жалпы жиналысты жүргізу рәсімінің өзге де талаптарынан туындамаса, сөз сөйлеушіге пікір айтуға, сондай-ақ сөз сөйлеушіні үзуге құқығы жоқ).

Банк Басқармасының Төрағасы мен мүшелері акционерлердің жалпы жиналысында төрағалық етпейді.

Акционерлердің жалпы жиналысының хатшысы Банк акционерлерінің жалпы жиналысының хаттамасында көрсетілген мәліметтердің толықтығы мен дұрыстығы үшін жауап береді.

43. Акционерлердің жалпы жиналысына Директорлар, Басқарма Төрағасы мен мүшелері, Ішкі аудит қызметінің басшысы, акционерлердің жалпы жиналысын дайындау мен өткізуге қатысатын Банктің шақырылған тұлғалары, лауазымды тұлғалары мен өзге де қызметкерлері қатысады және сөз сөйлей алады.

44. Банк акционерлері күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша сөз сөйлей алады, сондай-ақ Банк Директорларына, Төрағасына және Басқарма мүшелеріне өздерін қызықтыратын сұрақтар қоя алады.

45. Қажет болған жағдайда акционерлерге есептер, сондай-ақ Банк қызметінің әртүрлі аспектілеріне қатысты сұрақтарға жазбаша жауаптар заңдарда және Банк Жарғысында белгіленген тәртіппен беріледі.

46. Банк акционерлеріне акционерлердің сенімін пайдаланатын Директорлар лауазымына сайлауға кандидаттар туралы жеткілікті ақпарат беріледі.

Директорлар лауазымына сайлауға кандидаттарға қойылатын талаптар Банктің Жарғысында, осы Кодексте көрсетіледі.

47. Банк қолданатын акционерлердің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу рәсімі акционерлердің жалпы жиналысына қатысу үшін акционерлерге ешқандай кедергі келтірмейді. Акционерлердің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу рәсімі жиналыста кворумның болуын немесе болмауын айқындайды. Акционерлердің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу тәртібі, егер жиналыс өтпеген жағдайда, қайтадан жиналыс шақыру рәсімі Банк Жарғысында айқындалады.

Акционерлердің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу акционерлердің жалпы жиналысы өткізілетін үй-жайда және акционерлердің жалпы жиналысын өткізу белгіленген

күні жүргізіледі.

48. Шешімі акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жататын мәселелер Қазақстан Республикасының заңдарымен және Банк Жарғысымен белгіленген.

Акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Банктің Жарғысында акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдау үшін дауыстардың көп саны көзделген жағдайларды қоспағанда, дауыс беруге қатысатын Банктің дауыс беретін акцияларының жалпы санының жай көпшілік даусымен қабылданады.

49. Акционерлердің жалпы жиналысы шешімі артықшылықты акцияларды иеленуші акционерлердің құқықтарын шектеуі мүмкін мәселені қараған жағдайда, мұндай шектеуге орналастырылған артықшылықты акциялардың (сатып алынғандарын шегере отырып) жалпы санының кемінде үштен екісі дауыс берген жағдайда ғана шешім қабылданды деп есептеледі.

50. Акционерлердің жалпы жиналысының шешімімен келіспеген жағдайда акционер осы акционердің ерекше пікірін талап етуге құқылы, ал хатшы хаттамаға енгізуге міндетті.

51. Акционерлердің жалпы жиналысының шешімдері сырттай дауыс беруді өткізу арқылы қабылдануы мүмкін. Сырттай дауыс беру акционерлердің жалпы жиналысына қатысып отырған акционерлердің дауыс беруімен бірге (аралас дауыс беру) не акционерлердің жалпы жиналысының отырысы өткізілмей қолданылуы мүмкін.

52. Акционерлердің жалпы жиналысының отырысын өткізбей сырттай дауыс беруді және (немесе) аралас дауыс беруді өткізу кезінде дауыс беруге арналған бюллетень және акционерлердің жалпы жиналысын өткізу туралы хабарлама акционерлерге заңнамада белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жіберіледі.

53. Сырттай және/немесе аралас дауыс беру кезінде сырттай дауыс беруге арналған бюллетень тиісті түрде толтырылуы және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Дауыстарды санау кезінде жалпы жиналысқа қатысушыларды тіркеу кезінде не Банк акционерлерінің жалпы жиналысының мәжілісі өткізілмей шешім қабылданатын дауыстарды санау күнінде Банк алған бюллетеньдер ғана ескеріледі.

Сырттай дауыс беру нысанында қабылданатын шешімдер акционерлердің жалпы жиналысын өткізу үшін қажетті кворум сақталған кезде жарамды болып табылады.

54. Жалпы жиналысты өткізу тәртібі дауыс беру қорытындыларын шығару кезінде жиналысқа қатысушы барлық акционерлердің құқықтарының сақталуын қамтамасыз етеді.

Банктің акционерлері күн тәртібіндегі мәселелер бойынша дауыстарды санау тәртібімен таныса алады.

55. Дауыс беру қорытындылары акционерлердің жалпы жиналысында шығарылады және жарияланады.

56. Акционерлердің жалпы жиналысының шешімдері заңнамада белгіленген тәртіппен акционерлердің назарына жеткізіледі.

57. Акционерлердің жалпы жиналысының хаттамасы акционерлердің жалпы жиналысы жабылғаннан кейін үш жұмыс күнінен кешіктірілмей ресімделеді және қамтиды:

- 1) Банк Басқармасының толық атауы және орналасқан жері;
- 2) акционерлердің жалпы жиналысын өткізу күні, орны және уақыты;
- 3) акционерлердің жалпы жиналысында ұсынылған Банктің дауыс беретін акцияларының саны туралы мәліметтер;
- 4) акционерлердің жалпы жиналысының кворумы;
- 5) акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібі;
- 6) акционерлердің жалпы жиналысында дауыс беру тәртібі;
- 7) акционерлердің жалпы жиналысының төрағасы мен хатшысына нұсқау;
- 8) акционерлердің жалпы жиналысына қатысатын тұлғалардың сөйлеген сөздері;
- 9) акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі дауыс беруге қойылған әрбір

мәселе бойынша акционерлер дауыстарының жалпы саны;

10) дауысқа қойылған мәселелер, олар бойынша дауыс беру қорытындылары;

11) акционерлердің жалпы жиналысы қабылдаған шешімдер.

Жалпы жиналыста Директорлар кеңесін/жаңа Директорды сайлау туралы мәселе қаралған жағдайда жалпы жиналыстың хаттамасында сайланған Директор қандай акционердің өкілі болып табылатыны және/немесе сайланған Директорлардың қайсысы Тәуелсіз директор болып табылатыны көрсетіледі.

58. Акционерлердің жалпы жиналысының хаттамасын жиналыстың Төрағасы мен хатшысы, есеп комиссиясының мүшелері (бар болса) жасайды және қол қояды.

Сырттай дауыс беру арқылы өткізілетін акционерлердің жалпы жиналысының хаттамасына есеп комиссиясының мүшелері (егер есеп комиссиясын сайлау талап етілмеген жағдайда - акционерлердің жалпы жиналысының хатшысы) қол қоюға тиіс.

Акционерлердің жалпы жиналысының хаттамасы дауыс беру қорытындылары туралы хаттамамен, жалпы жиналысқа қатысу және дауыс беру құқығына сенімхаттармен, сондай-ақ хаттамаға қол қоядан бас тарту себептерінің жазбаша түсініктемелерімен (бар болса) бірге тігіледі. Көрсетілген құжаттар Банкте сақталады және кез келген уақытта танысу үшін акционерлерге беріледі. Акционердің талап етуі бойынша оған Банктің Жарғысында, осы Кодексте айқындалған тәртіппен акционерлердің жалпы жиналысы хаттамасының көшірмесі беріледі.

4-бөлім. Банктің Директорлар кеңесі

59. Директорлар кеңесі Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Банк Жарғысында Банк акционерлерінің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Банктің қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыратын басқару органы болып табылады.

Директорлар кеңесі өз құзыретінің мәселелері бойынша шешімдер қабылдай отырып, барлық акционерлерге қатысты ақылға қонымды және әділ әрекет ету қажеттігін негізге алады және акционерлердің қандай да бір тобының ғана мүдделерін ескере алмайды.

Банктің Директорлар кеңесінің негізгі қағидаттары мен міндеттеріне жатады:

1) ұсынылатын ақпаратты жан-жақты бағалау негізінде адал, тиісті ұқыптылықпен және қамқорлықпен (duty of care) Банктің мүддесі үшін шешімдерді ұтымды қабылдау және әрекет ету. Егер Директорлар кеңесінің мүшелері бұл ретте өрескел ұқыпсыздық көрсетпесе ғана, сақтық пен қамқорлық көрсету міндеті бизнес-шешімдер қабылдау процесіндегі қателіктерге қолданылмайды;

2) жеке пайдасын, Банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғалардың мүдделерін ескермей, Банктің мүдделеріне зиян келтіре отырып, Банктің мүддесі үшін адал шешім қабылдау және әрекет ету (duty of loyalty);

3) Банктің қызметіне белсенді түрде тарту және Банк қызметінің және сыртқы шарттардың елеулі өзгерістері туралы хабардар болу, сондай-ақ ұзақ мерзімді перспективада Банктің мүдделерін қорғауға бағытталған уақтылы шешімдер қабылдау;

4) корпоративтік басқару кодексінің жобасын және (немесе) оған өзгерістерді алдын ала қарау.

5) банктің корпоративтік басқару жүйесінің оның қағидаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету;

6) заңнамада және Банктің Жарғысында көзделген ішкі құжаттарды бекіту және олардың орындалуын бақылау;

7) тәуекел-тәбет стратегиясын және банктің тәуекел-тәбет деңгейін бекіту;

8) тәуекел-тәбет стратегиясының, тәуекел-тәбет деңгейлерінің және тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаттың сақталуын бақылауды жүзеге асыру;

9) бухгалтерлік есепке алуға және қаржылық есептілікті сапалы жасауға жауапты қаржы қызметінің болуын қамтамасыз ету;

10) аудиторлық ұйым куәландырған жылдық қаржылық есептілікті алдын ала бекіту,

сондай-ақ қажеттілігіне қарай мерзімді тәуелсіз тексерулер жүргізуге сұрау салу жіберу;

11) Банк Басқармасының мүшелерін сайлауға, тәуекел-менеджмент басшысын, ішкі аудит басшысы мен бас комплаенс-бақылаушыны тағайындау;

12) анықталған бұзушылықтарды жоюды кейіннен бақылай отырып, аудит жөніндегі комитет жіберетін есептерді қарау;

13) Банк қызметкерлері Банк қызметіне және Қазақстан Республикасының азаматтық, салық, банк заңдарына, Қазақстан Республикасының қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы заңдарына, Қазақстан Республикасының валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы, төлемдер және төлем жүйелері туралы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы, бағалы қағаздар рыногы туралы, бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы, кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы, коллекторлық қызмет туралы, депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимыл туралы және терроризмді қаржыландыру, акционерлік қоғамдар туралы, сондай-ақ теріс пайдаланулар туралы заңнамасына қатысты бұзушылықтар туралы құпия хабарлайтын Банк рәсімдерінің тиімді сақталуын бақылау;

14) Банкте қорғаудың үш желісін қалыптастыру;

15) Банк Басқармасының қызметін бақылауды жүзеге асыру;

16) тәуекел-менеджмент басшысының өзара іс-қимылы және жұмысын бақылау;

17) Банктің Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің қызметін мерзімді (жылына кемінде бір рет) бағалау;

18) қабылданған шешімдердің жазбаларын жүргізуді қамтамасыз ету (отырыстардың хаттамалары, қаралған мәселелер туралы қысқаша ақпарат, бар болса, ұсынымдар, сондай-ақ банктің директорлар кеңесі мүшелерінің ерекше пікірлері);

19) тәуекелдерді басқару мақсаттары үшін толық, дұрыс, уақтылы ақпаратты жинау және талдау мақсатында ақпараттық технологиялардың дамыған инфрақұрылымын қамтамасыз ету. Тәбет қатерінің деңгейін анықтау бойынша ақпараттық технологиялар инфрақұрылымына шектеулердің болуы туралы хабардар болу;

20) қарыз берудің орындылығын талдау және бағалау негізінде мөлшері банктің меншікті капиталының 5 (бес) пайызынан асатын қарыз беру жөнінде шешім қабылдау;

21) банктік қарыз берудің орындылығын талдау және бағалау негізінде мөлшері 20 000 000 (жиырма миллион) теңгеден асатын кепілсіз тұтынушылық қарыз беру жөнінде шешім қабылдау. Осы тармаққа ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыру кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыз беру туралы жағдайлар жатпайды.

Директорлар кеңесінің айрықша құзыреті Банктің Жарғысында айқындалады.

§ 1. Директорлар кеңесінің негізгі функциялары

60, Директорлар кеңесі Банк қызметінің ұзақ мерзімді басым бағыттарын айқындайды, Банк қызметінің басым бағыттарын айқындайтын құжаттарды қарайды және бекітеді, олардың орындалуын бақылайды. Директорлар кеңесі Банктің даму стратегиясын бекітеді, Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда Банктің даму жоспарын бекітеді, Банкте қаржы және еңбек ресурстарының барабар деңгейі мен сапасын қолдау үшін жағдайлар жасайды, Банктің Жарғысында айқындалған құзыретіне сәйкес Банктің ішкі қағидаларын бекітеді. Директорлар кеңесі Банктің даму стратегиясының орындалуына мониторингті және оның ағымдағы нарықтық және экономикалық жағдайға, тәуекелдер бейіні мен қаржылық әлеуетке, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігін бағалауды жүзеге асырады.

Директорлар кеңесі Банктің жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекітеді.

Директорлар кеңесі Банктегі корпоративтік басқару практикасының тиімділігін бақылауды жүзеге асыруға тиіс.

61, Директорлар кеңесі Басқарма қызметін бақылаудың қажетті рәсімдерін жасайды және қолдайды, оның стратегиялық мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жөніндегі

қызметінің нәтижелерін бағалайды.

Директорлар кеңесі Басқарма мүшелерін тағайындау және алмастыру өлшемдері мен рәсімдерінің ашық және тиімді жүйесін белгілейді, оның ішінде Банк Басқармасы мүшелерінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындайды, Басқарма Төрағасы мен мүшелерін сайлайды және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешімдер қабылдайды.

Директорлар кеңесі тиісті комитеттің ұсынымдары негізінде Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің сыйақы жүйесін айқындайды.

Директорлар кеңесінің Банк Жарғысына сәйкес Банк Басқармасының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға, сондай-ақ акционерлердің жалпы жиналысының шешімдеріне қайшы келетін шешімдер қабылдауға құқығы жоқ.

62. Директорлар кеңесі акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызы Банкке тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды.

63. Директорлар кеңесі Банктің орналастырылған акцияларды немесе басқа да бағалы қағаздарды сатып алуы және оларды сатып алу бағасы туралы шешім қабылдайды, Банктің облигацияларын және туынды бағалы қағаздарын шығару шарттарын айқындайды, сондай-ақ оларды шығару туралы шешім қабылдайды.

64. Директорлар кеңесі Банктің ішкі аудит қызметінің сандық құрамының тәртібін, өкілеттік мерзімін айқындайды, оның басшысы мен мүшелерін тағайындайды; олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатады, Банктің ішкі аудит қызметінің жұмыс тәртібін, Банктің ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу мен сыйлықақы беру мөлшері мен шарттарын айқындайды; сондай-ақ Банк акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміленің нысанасы болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша аудиторлық ұйымның және бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындайды.

65. Директорлар кеңесі Банкте тәуекелдерді басқару және тәуекелдерді бағалау жүйесінің (кредиттік тәуекел, нарықтық тәуекел, пайыздық тәуекел, өтімділік тәуекелі, өзге тәуекелдер) жұмыс істеуін бақылауды қамтамасыз етеді.

66. Директорлар кеңесі осы Кодекске және Банктің ішкі ережелеріне сәйкес акционерлер мен Банктің органдары, лауазымды тұлғалары және акционерлер арасында туындайтын мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу жүйесін құруды қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесі лауазымды тұлғалар мен акционерлер деңгейіндегі әлеуетті мүдделер қақтығыстарын, оның ішінде Банк меншігін заңсыз пайдалануды және мүдделілік бар мәмілелерді жасау кезінде теріс пайдалануды қадағалайды және мүмкіндігінше жояды.

67. Директорлар кеңесі Қазақстан Республикасының заңнамасында, Банктің Жарғысында және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген шекте және тәртіппен Банкпен жасалуына мүдделілік бар ірі мәмілелер және Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалармен мәмілелер жасасу туралы шешімдер қабылдайды.

Директорлар кеңесі Банктің міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан да көп пайызын құрайтын шамаға ұлғайту туралы шешім қабылдайды.

Директорлар кеңесі Банктің басқа заңды тұлғалардың акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызын сатып алуы туралы шешім қабылдайды.

Директорлар кеңесі Банктің меншікті капиталы мөлшерінің бес пайызынан асатын құны бар кез келген активтерді сату, беру, жалдау немесе өзге нысанда иеліктен шығару туралы шешім қабылдайды.

68. Директорлар кеңесі Банктің басқару мәселелері мен стратегиясын талқылау үшін ірі акционерлермен кездесуге құқылы.

Директорлар кеңесі акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіне енгізілуге жататын мәселелерді айқындайды.

§ 2. Директорлар кеңесінің құрамы және оны қалыптастыру

69. Директорлар кеңесінің құрамын қалыптастыру кезінде Банктің барлық акционерлерінің мүдделері мен пікірлері ескеріледі. Директорлар кеңесінің құрамы оның тиімді жұмысын қамтамасыз етеді, шешім қабылдау кезінде акционерлердің түрлі мүдделері мен көзқарастарын ескереді.

70. Директорлар акционерлердің жалпы жиналысында сайланады. Банк Директорларының сандық құрамы, өкілеттік мерзімі акционерлердің жалпы жиналысында белгіленеді.

Банктің Директорлар кеңесінің құрамы және оның өкілеттіктері тиімді бақылауды жүзеге асыру үшін жеткілікті.

Банктің акционерлеріне Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген Директор лауазымына сайлауға кандидаттар туралы ақпарат беріледі.

Директорлар кеңесінің құрамына сайлау үшін кандидаттар туралы ақпарат, Директорлар өкілеттігінің мерзімі (Тәуелсіз директорларды қоса алғанда, бұл термин Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде айқындалғандай) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлердің жалпы жиналысын өткізгенге дейін акционерлердің назарына жеткізіледі.

71. Банк қызметінің жекелеген бағыттары бойынша жұмыстың тиімділігін және неғұрлым толығырақ арттыру мақсатында және тандап алынған бизнес-модельді, қызметтің ауқымын, операциялардың түрлері мен күрделілігін, тәуекел-бейінін негізге ала отырып, Банктің Директорлар кеңесі Банктің Директорлар кеңесі жанынан арнайы комитеттер құрады.

Әрбір комитет өз қызметін оның өкілеттігін, құзыретін, сондай-ақ жұмыс қағидаттарын, Банктің Директорлар кеңесіне есеп берудің ішкі тәртібін, комитет мүшелерінің алдында тұрған міндеттерді және Банк директорларының комитеттегі жұмыс мерзімдері бойынша шектеулерді айқындайтын құжат шеңберінде жүзеге асырады. Банктің Директорлар кеңесі өкілеттіктердің шоғырлануын болдырмау және жаңа көзқарастарды ілгерілетуге ықпал ету үшін осындай комитеттердің мүшелерін (сарапшыларды қоспағанда) мерзімді ротациялауды көздейді.

Комитеттер қабылданған шешімдердің жазбаларын (отырыстардың хаттамаларын, қаралған мәселелер туралы қысқаша ақпаратты, бар болған жағдайда ұсынымдарды, сондай-ақ комитет мүшелерінің ерекше пікірлерін) жүргізеді. Директорлар кеңесі жанындағы комитеттің төрағасы Басқарманың басшысы немесе мүшесі болып табылмайтын Директор болып табылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесі шеңберінде Банктің Директорлар кеңесінің комитеттері мынадай мәселелерді қарайды:

- 1) стратегиялық жоспарлау;
- 2) кадрлар мен сыйақылар;
- 3) аудит;
- 4) тәуекелдерді басқару;
- 5) Банктің ішкі құжаттарында көзделген өзге де мәселелер.

Санамаланған мәселелерді қарауды Директорлар кеңесінің жеке комитеті қарайтын аудит мәселелерін қоспағанда, банктің директорлар кеңесінің бір немесе бірнеше комитеті жүзеге асырады.

72. Басқарма Төрағасынан басқа Басқарма мүшелері Банк директорлары бола алмайды. Банк Басқармасының Төрағасы бір мезгілде Банктің Директорлар кеңесінің төрағасы бола алмайды.

73. Акционерлердің жалпы жиналысының шешімі бойынша кез келген Директордың (барлық Директорлардың) өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылуы мүмкін. Директордың өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда, Директорлар кеңесінде бір орынға бір кандидат дауысқа түсетін жағдайды қоспағанда, жаңа Директорды сайлау кумулятивті дауыс беру арқылы жүзеге асырылады. Жаңадан сайланған Директордың өкілеттігі барлық Директорлардың өкілеттік мерзімінің аяқталуымен бір мезгілде аяқталады. Директордың

өкілеттігін оның бастамасы бойынша мерзімінен бұрын тоқтату Директорлар кеңесінің жазбаша хабарламасы негізінде жүзеге асырылады. Мұндай Директордың өкілеттігі, егер хабарламада директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату күні көрсетілмесе, Директорлар кеңесі көрсетілген хабарламаны алған кезден бастап тоқтатылады.

74. Директорлар, оның ішінде Тәуелсіз директорлар, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында және Банк Жарғысында өзгеше көзделмесе, олардың қызметінің қанағаттанарлық нәтижелері жағдайында Директорлар кеңесінің құрамына шектеусіз рет қайта сайлана алады.

§ 3. Директорға қойылатын талаптар

75. Директорға кандидаттардың жақсы кәсіби және жеке беделі, Директорлар кеңесінің жұмысына өз үлесін қосу қабілеті және ортақ мақсаттар мен нәтижелерге қол жеткізу үшін жұмыс істеу ниеті болуы тиіс.

Директор тек жеке тұлға болып табылады. Директорлар акционерлер - жеке тұлғалар, Директорлар кеңесінің құрамына акционерлердің өкілдері ретінде сайлануға ұсынылған (ұсынылған) тұлғалар - жеке және заңды тұлғалар, Банктің акционері болып табылмайтын және Директорлар кеңесіне акционердің өкілі ретінде сайлануға ұсынылмаған (ұсынылмаған) жеке тұлғалар арасынан сайланады.

Директорлар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен уәкілетті органмен келісуге жатады.

Банктің Директорлар кеңесінің құрамы және Директорларға қойылатын біліктілік талаптары мынадай талаптарға жауап береді:

1) Банктің Директорлар кеңесінің құрамы және оның өкілеттіктері тиімді бақылауды жүзеге асыру үшін жеткілікті;

2) Банктің Директорлар кеңесі таңдалған бизнес моделіне, қызмет ауқымына, операциялардың түріне және күрделілігіне сәйкес жиынтығында Банкке жалпы басшылық жасау үшін жеткілікті біліктілігі, мінсіз іскерлік беделі және тәжірибесі бар тұлғалардан тұрады;

3) Банк директорлары шешімдер қабылдау процесінде өзара іс-қимылға, ынтымақтастыққа және сындарлы талқылауға бағдарланған;

4) Банк директорлары өз міндеттерін адал атқарады және шешімдер қабылдайды, мүдделер қақтығысын барынша азайтады.

76. Директор:

1) барлық акционерлердің және тұтастай алғанда Банктің мүдделері үшін объективті, саналы және жауапты шешімдер қабылдауға;

2) Банк пен оның акционерлерінің мүддесінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, Банк Жарғысына және Банктің ішкі құжаттарына сәйкес әрекет етуге;

3) өзіне жүктелген функцияларды тиімді орындауға мүмкіндік беретін жеткілікті уақыт санына ие болуға тиіс. Директор басқа ұйымдардың басқару органдарында лауазымдарды қоса атқару туралы шешім қабылдаған кезде өзіне жүктелген міндеттерді жеткілікті уақыт санымен ғана тиісті түрде орындай алатынын негізге алуға тиіс;

4) егер ол бұл Банктің мүдделеріне сай келеді деп санаса, өзінің объективті пікірін білдіруге және оны қорғауға;

5) лауазымға сайланған кезден бастап қандай да бір тұлғаның немесе тұлғалар тобының мүддесін білдіруге және Банк пен оның акционерлерінің мүддесінде әрекет етуге;

6) барлық акционерлерге әділ қарауға, корпоративтік мәселелер бойынша объективті тәуелсіз пікір шығаруға;

7) Банктің мәмілелер жасасуға мүдделілігі туралы ақпаратты адал және толық көлемде ашуға;

8) өзінің дағдылары мен білімдерін ұдайы арттырып отыруға.

§ 4. Тәуелсіз директорлар

77. Тәуелсіз директор нәтижесінде ол тәуелсіз болуын тоқтатуы мүмкін іс-қимылдар жасамайды. Егер Директорлар кеңесіне сайланғаннан кейін өзгерістер болса немесе нәтижесінде Тәуелсіз директор осындай болуын тоқтататын мән-жайлар туындаса, бұл Директор Директорлар кеңесіне осы өзгерістер мен мән-жайларды баяндай отырып, өтініш беруге міндетті. Бұл жағдайда Директорлар кеңесі бұл туралы акционерлерге хабарлайды, ал қажет болған жағдайда Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау үшін акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысын шақыра алады.

§ 5. Директордың міндеттері

78. Директор Банк пен тұтастай алғанда оның акционерлерінің мүдделері үшін өзіне жүктелген міндеттерді объективті және адал орындайды.

Директорлар кеңесі Басқарманың тиімді қызметін қамтамасыз етеді және осы қызметті бақылайды.

Директор міндеттерін тиісінше орындау мақсатында Банк Басқармасынан қажетті ақпарат алуды талап етуге құқылы.

79. Директор Директорлар кеңесі мүшесінің мүдделері мен Банк мүдделері арасында жанжалдың туындауына әкеп соғуы мүмкін немесе ықтимал болатын іс-әрекеттерден тартынуға, ал мұндай жанжал болған немесе туындаған жағдайда ол туралы ақпаратты Директорлар кеңесіне ашуға және іс-әрекеттер жасау тәртібін сақтауға шаралар қолдануға тиіс.

Директор мүддесі бар мәмілені жасау, сондай-ақ ақпаратты ашу үшін заңнамада белгіленген тәртіппен өзі жасаған мәмілелер туралы ақпаратты ашу ниеті туралы Директорлар кеңесін жазбаша хабардар етеді.

80. Директор Директорлар кеңесінің отырыстарына белсенді қатысады.

Директор Банк Басқармасын себептерін түсіндіре отырып, өзінің отырысқа қатыса алмайтыны туралы алдын ала хабардар етеді.

Әрбір Директор Директорлар кеңесінің отырысын шақыруды талап етуге құқылы, оны шақыру және өткізу тәртібі Банктің Жарғысында айқындалады.

Банкті басқаруға немесе шешім қабылдау үшін ұсынылатын шешімдерге қатысты Директорлардың ерекше пікірі болған кезде мұндай алшақтықтар Директорлар кеңесі отырысының хаттамасында көрсетілуге тиіс.

Директор өзінің мүдделілігі бар мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға (Директордың немесе оның аффилиирленген тұлғаларының мүдделілігі бар мәміле) дауыс беруге қатыспайды.

81. Директор Банк туралы құпия ақпаратты, инсайдерлік ақпаратты, сондай-ақ Директордың міндеттерін атқару кезеңінде және Банкте жұмыс аяқталғаннан кейін Банктің ішкі ережелерінде белгіленген мерзім ішінде заңмен қорғалатын банк, коммерциялық құпиясының нысанасын құрайтын ақпаратты жеке мүдделері үшін немесе үшінші тұлғалардың мүдделері үшін жария етпеуге және пайдаланбауға тиіс.

§ 6. Директорлар кеңесінің қызметін ұйымдастыру

82. Директорлар кеңесін оның міндеттерін Директорлар кеңесінің табысты шешуін қамтамасыз ететін Төраға басқарады. Директорлар кеңесінің төрағасы болып іскерлік беделі мен басшы лауазымдарда жұмыс тәжірибесі мінсіз, адалдық, принципшілік сияқты қасиеттері бар және акционерлер мен Директорлардың сөзсіз сенімін пайдаланатын адам тағайындалады.

83. Отырысты шақыру және оны өткізуге дайындық тәртібі Директорларға оны өткізуге тиісті түрде дайындалу мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Директорлар кеңесінің отырыстарын шақыру, дайындау және өткізу, Директорлар кеңесінің шешімдер қабылдау тәртібі Банктің Жарғысында, осы Кодексте және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында айқындалады.

Директорлар кеңесінің отырыстары қажеттілігіне қарай өткізіледі. Бұдан басқа, өздерінің нақты міндеттерін тиімді орындау үшін Тәуелсіз директорлар басқа Директорлардың қатысуынсыз кездесуі мүмкін.

Тиісті отырыстарда қаралатын мәселелердің тізбесін Директорлар кеңесінің хатшысы алдын ала әрбір Директорға жеткізеді.

84. Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлар кеңесінің қызметін тиімді ұйымдастыруды және оның Банктің өзге органдарымен және құрылымдық бөлімшелерінің басшыларымен өзара іс-қимылын қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесіне өз міндеттерін орындау үшін жеткілікті ақпарат уақтылы берілуге тиіс.

Директорлар кеңесінің төрағасы күн тәртібіндегі мәселелер бойынша неғұрлым тиімді шешімдерді әзірлеуді және қажет болған кезде осы мәселелерді еркін талқылауды, сондай-ақ Директорлар кеңесінің отырыстарын өткізудің ізгі ниетті атмосферасын ұйымдастырады.

Директорлар кеңесінің төрағасы күн тәртібіндегі мәселелер бойынша шешімдер қабылдау, Директорды көрсетілген мәселелер бойынша өз пікірлерін еркін білдіруге және оларды ашық талқылауға көтермелеу үшін қажетті ақпаратты Банк Басқармасы арқылы Директорға уақтылы ұсыну үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды, қаралатын мәселелер бойынша шешімдердің жобаларын тұжырымдау кезінде өзіне бастама қабылдайды.

85. Директорлар Банктің қаржы-шаруашылық қызметіндегі неғұрлым маңызды оқиғалар, сондай-ақ акционерлердің мүдделерін қозғайтын өзге де оқиғалар туралы ақпаратпен қамтамасыз етіледі.

Басқарма Төрағасы мен мүшелері, Банктің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары Директорлар кеңесінің хатшысы арқылы Директорлар кеңесі отырыстарының күн тәртібінің мәселелері бойынша және кез келген Директордың сұрау салулары бойынша қажетті және дұрыс ақпаратты уақтылы ұсынады.

86. Директорлар кеңесінің отырыстары күндізгі, сондай-ақ сырттай нысанда өткізіледі.

87. Банктің жарғысында Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған жекелеген мәселелер бойынша шешімдер қабылдаудың ерекше тәртібі көзделуі мүмкін.

88. Директорлар кеңесінің бетпе-бет өткізілген отырысында қабылданған шешімдері Директорлар кеңесі отырысының хаттамасымен ресімделеді.

89. Директорлар кеңесінің күндізгі және сырттай отырыстарының хаттамалары Банктің мұрағатында сақталады және Директорлар кеңесінің хатшысы белгіленген тәртіппен куәландырылған Директорлар кеңесінің күндізгі және (немесе) сырттай отырыстарының хаттамасынан үзінді көшірмені танысу үшін және (немесе) беру жолымен кез келген Директордың талап етуі бойынша ұсынады.

§ 7. Директорлардың жауапкершілігі

90. Директорлар кеңесінің төрағасы өзі орындайтын функциялардың барлық аспектілерінде оның қызметінің тиімділігін қамтамасыз ете отырып, Директорлар кеңесінің қызметіне басшылық жасау үшін жауапты болады. Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлардың дәл және толық ақпаратты уақтылы алуын қамтамасыз ету үшін де жауап береді. Директорлар кеңесінің төрағасы акционерлермен тиімді байланысты қамтамасыз етуге, Тәуелсіз директорлардың тиімді қатысуына жәрдемдесуге және Тәуелсіз директорлар, сондай-ақ Директорлар мен Банк Басқармасы арасындағы сындарлы қатынастарды қамтамасыз етуге тиіс.

Директорлар кеңесінің Төрағасы мен Директорлар өздерінің міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауапты болады.

Директорлар кеңесінің Төрағасы мен Директорлар Банкке олардың кінәлі әрекеттерімен келтірілген шығындар үшін Банк алдында заңдарда көзделген жауаптылықта болады.

91. Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлардың өз дағдылары мен білімдерін

ұдайы жетілдіруін қадағалайды, сондай-ақ Директорлар кеңесінің құрамында да, Директорлар кеңесінің комитеттері құрамында да өз міндеттерін орындау үшін қажетті Банктің қызметі мен нәтижелері туралы ақпаратты Директорлардың назарына жеткізеді.

§ 8. Директорлар кеңесінің қызметін бағалау

92. Директорлар кеңесі қызметінің нәтижелерін акционерлердің жылдық жалпы жиналысы бағалайды.

93. Директорлар Кеңесі жыл сайынғы негізде өз қызметіне, сондай-ақ өз комитеттерінің қызметіне формальды және қатаң бағалау жүргізеді.

94. Директорларды бағалау әрбір Директордың Директорлар кеңесінің жұмысына қатысу тиімділігін, сондай-ақ Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің отырыстарына қатысу жөніндегі мәліметтерді талдауды қоса алғанда, Директордың лауазымдық міндеттерін орындауын анықтауға бағытталған.

§ 9. Директорлардың сыйақысы

95. Директорларға сыйақы төлеудің тәртібі мен шарттары Қазақстан Республикасының заңдарына және Банктің ішкі ережелеріне сәйкес Банк акционерлерінің жалпы жиналысында айқындалады.

5-бөлім. Банк Басқармасы

96. Банкте алқалы атқарушы орган - Басқарма жұмыс істейді.

Басқарма Банктің ағымдағы қызметіне басшылықты адал жүзеге асырады, Банк жұмысының Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген Банктің Даму стратегиясына сәйкестігіне, сондай-ақ акционерлердің жалпы жиналысы мен Банктің Директорлар кеңесінің шешімдерінің уақтылы және тиімді орындалуына жауап береді.

Басқарма төрағасы мен мүшелері Банктің акционерлері мен қызметкерлері тарапынан сенімге ие болуға тиіс. Басқарма мүшелеріне олардың жеке басының және кәсіби қасиеттеріне жоғары талаптар қойылады. Директорлар кеңесі Басқарма мүшелерінің қызметіне тиімді бақылауды жүзеге асырады. Банк Басқармасы Банктің Директорлар кеңесіне есеп береді.

§ 1. Банк Басқармасының құзыреті

97. Басқарманың құзыретіне Банктің ағымдағы қызметіне басшылық жасау мәселелерін шешу, Банктің Директорлар кеңесі белгілі бір кезеңге арналған бюджеті бекітетін Банктің Даму стратегиясы - құжаттарды әзірлеуді ұйымдастыру, сондай-ақ оның құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша Банктің ішкі ережелері мен құжаттарын бекіту жатады.

98. Банк Басқармасы Банк қызметінің Қазақстан Республикасының заң актілерімен, Банк Жарғысымен акционерлердің жалпы жиналысының, Директорлар кеңесінің, Банктің өзге де органдары мен лауазымды тұлғаларының айрықша құзыретіне жатқызылмаған кез келген мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды.

99. Банк Басқармасы қаржылық есептілікті (бухгалтерлік балансты, пайда мен шығындар туралы есепті, ақша қаражатының қозғалысы туралы есепті және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес өзге де есептілікті) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Банктің Жарғысында айқындалған тәртіппен Директорлар кеңесіне және акционерлердің жалпы жиналысына ұсынады.

100. Банк Басқармасының құзыретіне Банктің Жарғысында және ішкі ережелерінде айқындалған тәртіппен жылжымайтын мүлікпен мәмілелер жасау туралы, Банктің өзге органдарының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді қоспағанда, Банктің ішкі құжаттарына сәйкес үшінші тұлғаларға Банк беретін қарыздардың (кепілдіктердің, кепілдемелердің) мөлшерін айқындау (лимиттерін белгілеу) туралы мәселелерді шешу жатады.

Егер мұндай мәмілелерді жасау Банктің әдеттегі шаруашылық қызметіне жатпаса және Банктің өзге органдарының құзыретіне жатпаса, Басқарма Банктің басқа банктерден, қаржы ұйымдарынан, банк консорциумдарынан қарыз алу мәселелерін қарауға құқылы.

101. Басқарманың құзыретіне Банктің Жарғысында және Банктің ішкі ережелерінде айқындалған тәртіппен Банктің аффилиирленген ұйымдармен және филиалдармен өзара іс-қимылы жөніндегі мәселелер жатады. Басқарма Банк филиалдарының бірінші басшыларын тағайындау (сайлау) және қызметтен босату туралы шешім қабылдайды.

102. Банк Басқармасы Банктің штатын, ішкі еңбек тәртібінің қағидаларын, Банктің өзге органдарының айрықша құзыретіне жатпайтын, оның ішінде материалдық сыйақы шараларын қолдана отырып, жазалар қолдануды және көтермелеулер беруді регламенттейтін Банктің ішкі қағидаларын бекітеді, сондай-ақ ұжымдық шарттар жасасу туралы шешімдерді қарайды және қабылдайды.

103. Басқарма Банктің ұйымдастыру құрылымының жобасын әзірлейді және Банктің уәкілетті алқалы органына алдын ала қарау және Директорлар кеңесіне ұсынымдар беру үшін ұсынады. Директорлар кеңесі Банктің ұйымдық құрылымын бекітеді.

§ 2. Басқарманың құрамы және оны қалыптастыру

104. Басқарма құрамы Басқарма мүшелерінің жүктелген функцияларды неғұрлым адал және тиімді жүзеге асыруын қамтамасыз етеді.

Басқарманың мүшесі болып тек жеке тұлға ғана сайлана алады. Басқарма мүшесі Банктің Директорлар кеңесі және (немесе) акционерлері ұсынған (ұсынған) тұлғалар арасынан сайланады.

Банк Басқармасының төрағасы мен мүшелері Банк пен акционерлердің мүддесінде іс-қимыл жасайды, мінсіз іскерлік беделге ие болуға, Банктің ағымдағы қызметіне басшылық жасау үшін қажетті кәсіби біліктілікке ие болуға, Банк қызметі саласында да, басқару саласында да арнаулы білімі болуға, сондай-ақ өздеріне жүктелген міндеттерді тиісінше атқаруға тиіс.

Басқарма төрағасы мен мүшелері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен уәкілетті органмен келісуге жатады.

105. Басқарма Төрағасы - акционерлер Банктің ағымдағы қызметіне басшылықты сеніп тапсырған тұлға.

Басқарма Төрағасы Банкке басшылық жасау жөнінде өзіне жүктелген міндеттерді тиісінше орындайды.

Басқарма төрағасы мен мүшелері Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Директорлар кеңесінің келісімімен басқа ұйымдарда жұмыс істеуге құқылы.

106. Банк Басқармасының Төрағасы мен мүшелері Директорлар кеңесінің Басқарма төрағасы мен мүшесі лауазымына сайлауға кандидаттар туралы ақпаратты Директорларға ұсынуды көздейтін ашық рәсімге сәйкес шешімінің негізінде сайланады және өкілеттігін тоқтатады.

§ 3. Басқарма Төрағасының және мүшелерінің міндеттері

107. Банк Басқармасы Банк қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына, Банк Жарғысына және Банктің өзге де ішкі нормативтік құжаттарына қатаң сәйкестікте қамтамасыз етеді.

Банк Басқармасы қажеттілігіне қарай басқарушылық есептілікті ұсыну немесе Директорлар кеңесінің шешім қабылдауын талап ететін мәселелерді Директорлар кеңесінің қарауына шығару арқылы өз қызметі туралы Директорлар кеңесінің алдында есеп береді.

108. Басқарма төрағасы мен мүшелері, сондай-ақ олардың аффилиирленген тұлғалары сыйлықтарды қабылдамауы немесе мақсаты олардың қызметіне немесе олар қабылдайтын шешімдерге ықпал ету болып табылатын өзге де тікелей немесе жанама пайдаларды алмауы тиіс (ресми іс-шараларды өткізу кезінде жалпы қабылданған сыпайылық пен кәдесыйлар

ережелеріне сәйкес назар аударудың нышандық белгілерін қоспағанда).

109. Басқарма Төрағасы мен мүшелері өздерінің мүдделері мен Банк мүдделері арасында жанжалдың туындауына әкеп соғатын іс-әрекеттер жасаудан тартынады, ал мұндай жанжал туындаған жағдайда олар бұл туралы Директорлар кеңесіне дереу хабарлайды.

110. Басқарма Төрағасы мен мүшелері Банк туралы құпия және инсайдерлік ақпаратты, сондай-ақ Банктің банк құпиясы мен коммерциялық құпиясын жеке пайдакүнемдік мүдделер үшін және үшінші тұлғалардың мүдделері үшін жария етпеуге немесе пайдаланбауға тиіс.

111. Банк Басқармасы Банк қызметкерлерінің оның тиімді жұмысына мүдделілік ахуалын жасайды.

Қызметкерлерге еңбегі үшін сыйақы және өзге де материалдық көтермелеу шараларын белгілеу кезінде Басқарма қызметкердің Банк қызметіне қосқан үлесін және еңбекақы төлеуге әсер ететін басқа да факторларды ескереді, сыйақы және материалдық ынталандыру шараларын белгілеу өлшемдерін айқындайды (бекітеді).

112. Банк Басқармасы қызметкерлердің денсаулығын және олардың еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған Банк саясатының іске асырылуын бақылауды қамтамасыз етеді және қажет болған жағдайда, егер осы шараларды қабылдау үшін Директорлар кеңесінің шешімі қажет болса, Директорлар кеңесіне оны жетілдіру жөнінде шаралар ұсынады.

§ 4. Басқарма жұмысын ұйымдастыру

113. Басқарма отырыстарын шақыру, дайындау және өткізу, оның ішінде Банк Басқармасының шешімдер қабылдау тәртібі Банктің Жарғысында және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында айқындалады.

114. Басқарманың жоспарлы отырыстары аптасына кемінде бір рет өткізіледі. Басқарманың кез келген мүшесі Басқарманың кезектен тыс мәжілісін шақыру туралы ұсыныстар енгізуге және осы мәжілісте қарауға орынды мәселелерді ұсынуға құқылы.

115. Банк Басқармасының хатшысы күн тәртібін, отырыста қаралуға жататын материалдарды қоса бере отырып, отырысты өткізу туралы хабарламаны (қағаз тасығышта немесе электрондық почта арқылы) Басқарма мүшелерінің әрқайсысына танысу үшін алдын ала жібереді.

116. Басқарманың қарауына шығарылған мәселелер бойынша шешімдер Жарғыда және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен сырттай дауыс беру арқылы қабылдануы мүмкін.

§ 5. Банк Басқармасы Төрағасының және мүшелерінің жауапкершілігі

117. Басқарма төрағасы мен мүшелері өздерінің лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауапты болады.

Банк Басқармасының Төрағасы мен мүшелері Банкке олардың кінәлі әрекеттерімен келтірілген зиян үшін Банк алдында Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жауаптылықта болады.

6-бөлім. Корпоративтік хатшы

118. Корпоративтік хатшы - Банктің Директорлар кеңесінің және (немесе) Басқармасының мүшесі болып табылмайтын, Банктің Директорлар кеңесіне есеп беретін Банк қызметкері.

Банктің корпоративтік хатшысы өз қызметі шеңберінде акционерлердің жалпы жиналыстары мен Банктің Директорлар кеңесінің отырыстарын дайындауды және өткізуді бақылайды, акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібінің мәселелері бойынша материалдарды және Директорлар кеңесінің отырысына материалдарды қалыптастыруды қамтамасыз етеді, оларға қол жеткізудің қамтамасыз етілуін бақылауды жүргізеді.

119. Банктің корпоративтік хатшысы Банктегі корпоративтік саясат пен корпоративтік процестер үшін жауап береді. Корпоративтік хатшы акционерлер мен басқа да басқару

органдарының өзара қарым-қатынастарындағы, сондай-ақ акционерлер арасындағы өзара қарым-қатынастардағы жанжалды жағдайларды шешуді қамтамасыз етуге арналған.

120. Банктің корпоративтік хатшысы Банктің тиісті органдарының акционерлердің өтініштерін тиісінше қарауын және акционерлер құқықтарының бұзылуына байланысты жанжалдарды шешуін қамтамасыз етеді. Банк органдары мен бөлімшелерінің мұндай өтініштерді уақтылы қарауын бақылау Корпоративтік хатшыға жүктеледі.

121. Корпоративтік хатшының құзыреті мен қызметі Банктің тиісті ішкі нормативтік құжаттарында айқындалады.

122. Корпоративтік хатшыны тағайындау, оның өкілеттік мерзімін айқындау, оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ Корпоративтік хатшының лауазымдық жалақысының мөлшерін және сыйақы шарттарын айқындау Директорлар кеңесінің құзыретіне жатады.

7-бөлім. Елеулі корпоративтік іс-әрекеттер

123. Банктің және оның мүлкінің құқықтық мәртебесінің өзгеруіне әкеп соғуы және Банк пен оның акционерлерінің мүдделерін елеулі түрде қозғауы мүмкін іс-әрекеттер елеулі корпоративтік іс-әрекеттер деп танылады.

Банк елеулі корпоративтік іс-қимылдар барынша ашықтық пен ашықтықпен сүйемелденетінін түсінеді, оларға Банктің заңнамада, Банктің Жарғысында және осы Кодексте айқындалған елеулі корпоративтік іс-қимылдар жасау рәсімін сақтауы арқылы қол жеткізіледі.

Банк елеулі корпоративтік іс-әрекеттер жасаған кезде Банктің мүдделеріне нұқсан келтіретін немесе нұқсан келтіруі мүмкін іс-әрекеттерді жасауға жол бермеуге міндеттенеді.

124. Банк елеулі корпоративтік іс-әрекеттерге мыналарды жатқызады:

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ірі мәмілелер деп танылатын мәмілелер жасасу;
- 2) Банктің орналастырылған акцияларының 30 және одан да көп пайызын сатып алу;
- 3) Банкті қайта ұйымдастыру және тарату;
- 4) іргелі корпоративтік өзгерістерге әкеп соғатын өзге де іс-әрекеттер мен оқиғалар.

§ 1. Ірі мәмілелерді, жасалуына мүдделілік бар мәмілелерді және Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалармен мәмілелерді жасау тәртібі

125. Жасалуына мүдделілік бар ірі мәмілелердің, мәмілелердің және/немесе Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғамен жасалған мәмілелердің шарттарын алдын ала қарауды Басқарма және/немесе Банктің өзге де уәкілетті органы құзыретіне алдағы мәміле бойынша мәселелер кіретін құрылымдық бөлімшенің түсіндірме жазбасының негізінде жүзеге асырады. Қажет болған жағдайда түсіндірме жазбаға алдағы мәміле бойынша құжаттардың көшірмелері қоса беріледі.

126. Ірі мәміле, жасалуына мүдделілік бар мәміле және/немесе Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғамен мәміле жасасудың орындылығы мәселесін қарау кезінде Банктің Басқармасы және/немесе өзге де уәкілетті органы Банктің мүдделерін қамтамасыз ету басымдығын негізге алуға тиіс. Бұл үшін Банктің Басқармасы және/немесе өзге де уәкілетті органы қарауға ұсынылатын мәміленің барлық шарттары мен ықтимал салдарларын мұқият зерделейді. Ұсынылған материалдар сараланған және негізделген шешім қабылдау үшін жеткіліксіз болған жағдайда, Банк Басқармасы және/немесе өзге уәкілетті органы қаралып отырған мәміле бойынша қосымша материалдарды талап етуге құқылы.

127. Егер Банктің Басқармасы және/немесе өзге де уәкілетті органы жасалуына мүдделілік бар мәміле жасасу туралы мәселені қараған жағдайда, онда оны жасасу бойынша дауыс беруге мыналар болып табылатын Банк Басқармасының және/немесе өзге де уәкілетті органның мүшелері қатыспауға тиіс:

- 1) мәміле тарапынан; және/немесе
- 2) мәміленің тарапы болып табылатын немесе оған өкіл немесе делдал ретінде қатысатын заңды тұлғаның аффилиирленген тұлғалары жүзеге асырады.

128. Банк Басқармасы және/немесе Банктің өзге де уәкілетті органы Банктің ірі мәміле, мүдделілікпен мәміле немесе Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғамен мәміле жасасуының орындылығы туралы шешім қабылдаған жағдайда, Банктің Басқармасы және/немесе өзге де уәкілетті органы Директорлар кеңесінің және/немесе Банктің өзге де уәкілетті органының алдында осындай мәмілені жасасу туралы алдын ала мақұлдайды және өтініш жасайды. Бұл ретте, Банктің Басқармасы және/немесе өзге де уәкілетті органы Банктің Директорлар кеңесінің және/немесе өзге де уәкілетті органының қарауына ұсынылатын мәміле бойынша бұрын қаралған барлық материалдарды ұсынады, олардың негізінде Банктің Директорлар кеңесінің алдында ұсынылатын мәмілені алдын ала мақұлдау туралы шешім қабылдау туралы өтінішхат беру шешімі қабылданды. Бұдан басқа, егер қарауға ұсынылатын мәміле мүлікті иеліктен шығаруға немесе сатып алуға байланысты болса, онда бағалаушының кандидатурасы бойынша ұсыныстар қоса беріледі.

129. Ұсынылған құжаттардың негізінде Банктің Директорлар кеңесі және/немесе өзге уәкілетті органы мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

- 1) Банктің Басқармасының және/немесе өзге де уәкілетті органының өтінішін қанағаттандыру және ірі мәміле, мүдделілікпен мәміле жасау немесе Банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғамен мәміле жасау туралы;

- 2) Банк Басқармасының және/немесе өзге де уәкілетті органының өтінішін қанағаттандыру және мәміле талаптарын, бағалаушының кандидатурасын қайта қарай отырып және Банк Басқармасының және/немесе өзге де уәкілетті органның өзге де ұсыныстарын қайта қарай отырып, ірі мәміле, мүдделілікпен мәміле жасау немесе Банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғамен мәміле жасасу туралы;

- 3) Банктің Басқармасының және/немесе өзге де уәкілетті органының ірі мәміле, мүдделілікпен мәміле немесе Банкпен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғамен мәміле жасасу туралы өтінішін қанағаттандырудан бас тарту туралы.

130. Банктің Директорлар кеңесінің шешім қабылдауына мыналар болып табылатын Директорлар қатыспауға тиіс:

- 1) мәміле тарапынан; және/немесе
- 2) мәміленің тарапы болып табылатын немесе оған өкіл немесе делдал ретінде қатысатын заңды тұлғаның аффилиирленген тұлғалары жүзеге асырады.

Қажет болған жағдайда Банктің Директорлар кеңесі қаралып отырған мәміле бойынша қосымша құжаттарды талап етуге құқылы.

131. Банктің лауазымды тұлғалаыр өздерінің іс-әрекеттерінен және (немесе) әрекетсіздігінен келтірілген зиян үшін және Банк шеккен шығындар үшін Банк пен акционерлер алдында олардың жосықсыз әрекеттері және (немесе) әрекетсіздігі нәтижесінде, оның ішінде олардың не олардың аффилиирленген тұлғаларының пайда (кіріс) алуы мақсатында Банктің залалдарының туындауына әкеп соқтырған ірі мәмілелерді, жасалуына мүдделілік бар мәмілелерді жасасуға және (немесе) жасасу туралы шешімдер қабылдау нәтижесінде келтірілген залалдарды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей Банкпен осындай мәмілелер жасасу нәтижесінде Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде және (немесе) Банк Жарғысында көзделген жағдайларда жалпы жиналыстың ірі мәміле, жасалуына мүдделілік бар мәміле жасасу туралы шешім қабылдауы оларды қорытындыға ұсынған лауазымды адамды немесе өзі мүшесі болып табылатын Банк органының отырысында жосықсыз әрекет еткен және (немесе) әрекетсіздік жасаған лауазымды адамды, оның ішінде олардың не олардың аффилиирленген тұлғаларының пайда (кіріс) алуы мақсатында, егер оларды орындау нәтижесінде Банкке залал келтірілсе, жауапкершіліктен босатпайды.

§ 2. Банктің дауыс беретін акцияларының

30 және одан да көп пайызын бөгде тұлғаның сатып алуы (сатып алуы)

132. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бағалы қағаздардың қайталама рыногында Банктің дауыс беретін акцияларының 30 және одан да көп пайызын сатып алуға ниеті бар тұлға, не оны сатып алу нәтижесінде осы тұлғаға дербес немесе оның аффилиирленген тұлғаларымен бірлесіп Банктің дауыс беретін акцияларының 30 немесе одан да көп пайызы тиесілі болатын дауыс беретін акциялардың өзге саны, бұл туралы Банкке және уәкілетті органға белгіленген тәртіппен хабарлама жіберуге міндетті.

133. Банк Басқармасы 3 жұмыс күні ішінде осы хабарламаны қарайды және алдағы жұтуға қатысты Банктің ұстанымын айқындайды және Банктің Директорлар кеңесіне осындай пікірді бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау үшін Банктің алдағы жұтуға қатысты пікірі бар Банк акционерлеріне арналған ақпараттық хабарламаның шешімі мен мәтінін бекіту туралы өтініш жасайды.

134. Банктің Директорлар кеңесі 5 жұмыс күнінен кешіктірмей Басқарманың өтінішхатын қарайды және мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

1) Банк Басқармасының өтінішін қанағаттандыруға және Банк Басқармасы алдағы жұтуға қатысты ұсынған Банк ұстанымымен келісуге және Банк акционерлері үшін ақпараттық хабарламаның мәтінін бекіту; не

2) Банк Басқармасының өтінішін қанағаттандырудан бас тарту және Банк Басқармасы ұсынған алдағы сатып алуға қатысты Банктің ұстанымын ақпараттық хабарлама мәтініне тиісті түзетулер енгізе отырып қайта қарау.

135. Ақпараттық хабарлама Банктің Жарғысында айқындалған бұқаралық ақпарат құралдарында Банктің Директорлар кеңесі Банктің акционерлері үшін ақпараттық хабарламаның мәтінін бекіткен күннен бастап 15 жұмыс күні ішінде жарияланады.

136. Банк Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен Банктің акцияларын сатқысы келетін тұлғаға оларды Банктің өзі немесе үшінші тұлғаның ұсынылған бағадан асатын бағамен сатып алуы туралы ұсыныс жасауға құқылы. Банктің ұсынысында акцияларды үшінші тұлға сатып алған жағдайда акциялардың саны, бағасы және сатып алушылардың деректемелері туралы мәліметтер қамтылуға тиіс.

137. Акцияларды сатуға тілек білдірген тұлға Банктің ұсынысына келіскен жағдайда, акцияларды сатып алу-сату шартын жасау ірі мәмілелерді жасауға қатысты белгіленген талаптарды және Банктің орналастырылған акцияларды сатып алу тәртібін ескере отырып, Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

138. Банктің дауыс беретін акцияларының 30 және одан да көп пайызын бағалы қағаздардың қайталама нарығында дербес немесе өзінің аффилиирленген тұлғаларымен бірлесіп сатып алған тұлға, не оны сатып алу нәтижесінде осы тұлғаға дербес немесе оның аффилиирленген тұлғаларымен бірлесіп Банктің дауыс беретін акцияларының 30 немесе одан да көп пайызы тиесілі болатын дауыс беретін акциялардың өзге саны, сатып алған күннен кейін он бес жұмыс күні ішінде Банкке қалған акционерлерге Банктің оларға тиесілі акцияларын сатуға ұсыныс жіберуге міндетті.

139. Банк осы Кодекстің 138-тармағында көрсетілген акцияларды сату туралы ұсынысты алған күннен кейін үш жұмыс күні ішінде оның қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында қазақ және орыс тілдерінде орналастырылуын қамтамасыз етеді.

140. Қалған акционерлер осы Кодекстің 138-тармағында көрсетілген тұлғаның Банктің өздеріне тиесілі акцияларын сату туралы ұсынысын оларды сату туралы ұсыныс жарияланған күннен кейін отыз жұмыс күнінен аспайтын мерзімде қабылдауға құқылы.

141. Осы Кодекстің 138-тармағында көрсетілген тұлғаның пайдасына Банктің акцияларын иеліктен шығару және төлеу тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалады.

§ 3. Банкті қайта ұйымдастыру

142. Банкті қайта ұйымдастыру туралы мәселені осындай қайта ұйымдастырудың шарттары қоса беріле отырып, Директорлар кеңесі акционерлердің жалпы жиналысының қарауына шығарады.

Директорлар кеңесі Банкті қайта ұйымдастырудың шарттары мен тәртібін айқындауға белсенді қатысады.

Қосылу, бірігу, бөлініп шығу нысанында қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылданғанға дейін жекелеген Директорлар Банк Басқармасы қайта ұйымдастыруға қатысатын қоғамдардың атқарушы органдарымен жүргізетін қайта ұйымдастыру туралы келіссөздерге қатысуға және Директорлар кеңесінің осы келіссөздердің барысын талқылауын ұйымдастыруға құқылы.

Директорлар кеңесі қайта ұйымдастыру туралы құжаттардың түпкілікті жобаларын бекітеді және осы мәселе бойынша Директорлар кеңесінің пікірін қоса бере отырып, қайта ұйымдастыру туралы мәселені акционерлердің жалпы жиналысының шешіміне шығарады.

143. Банк Басқармасы Директорлар кеңесіне соңғысы қайта ұйымдастыру туралы мәселені акционерлердің жалпы жиналысына шығарғанға дейін болжамды қайта ұйымдастыруға байланысты ақпарат пен материалдарды ұсынады. Директорлар кеңесіне мынадай құжаттар ұсынылады:

1) бірігу (қосылу) туралы шарттың жобасы немесе бөлу (бөліп шығару) туралы шешімнің жобасы;

2) ұйымдарды қайта ұйымдастыру (қосу, бөлу, бөліп шығару немесе қайта құру) нәтижесінде жаңадан құрылатын құрылтай құжаттарының жобасы не қосылу жүзеге асырылатын ұйымның құрылтай құжаттары;

3) қосылуға (қосылуға) қатысатын барлық ұйымдардың соңғы аяқталған 3 қаржы жылындағы жылдық қаржылық есептілігі;

4) егер соңғы қаржы жылының аяқталуынан алты айдан астам уақыт өтсе, қайта ұйымдастыру туралы мәселе шығарылатын жиналыс өткізілетін күнге дейін алты айдан кешіктірмей жасалған тоқсан сайынғы есептер;

5) беру актісінің немесе бөлу балансының жобалары;

6) қайта ұйымдастыру негіздемесі.

Банк акцияларды айырбастаудың арақатынасын айқындау мақсатында Банкті қайта ұйымдастыру кезінде бағалаушыны тартуға құқылы.

144. Бірлескен жалпы жиналысты өткізу туралы хабарламаны қосылуға (қосылуға) қатысушы әрбір қоғам заңдарда және осы қоғамдардың жарғыларында белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

Қайта ұйымдастырылатын қоғамдардың директорлар кеңестері акционерлердің бірлескен жалпы жиналысының өткізілетін күнін, орны мен уақытын, ал сырттай нысанда дауыс берген жағдайда - толтырылған бюллетеньдерді жіберуге тиісті күнді және олар жіберілуге тиіс почталық мекенжайды айқындау мақсатында бірлескен отырыс өткізе алады.

Қосылуға немесе қосылуға қатысатын заңды тұлғалар, қатысушылардың жалпы жиналысы органдарының функцияларын жүзеге асыратын тұлғалар қатысушыларының бірлескен жалпы жиналысында дауыс беруді өткізу тәртібі қосылу (қосылу) туралы шартта көрсетілген қағидаларға сәйкес айқындалады.

§ 4. Банкті тарату

145. Банкті таратудың негіздері мен тәртібі Қазақстан Республикасының заңдарымен реттеледі.

Банк таратылуы мүмкін:

1) уәкілетті органның рұқсаты болған кезде акционерлердің жалпы жиналысының шешімі бойынша (ерікті тарату);

2) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда соттың

шешімі бойынша (мәжбүрлеп тарату).

146. Банк ерікті түрде таратылған жағдайда акционерлердің жалпы жиналысы (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кредиторлармен келісім бойынша және олардың бақылауымен уәкілетті органның рұқсатын алғаннан кейін) тарату рәсімін айқындайды және тарату комиссиясы тағайындалады. Тарату комиссиясы тағайындалған сәттен бастап оған Банк істерін басқару жөніндегі өкілеттіктер ауысады. Банкті ерікті түрде тарату кезінде тарату комиссиясы қызметінің ерекшеліктері Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалады.

Банктің дауыс беретін акцияларының жиынтығында он немесе одан да көп процентін иеленетін акционерлердің тарату комиссиясында өкілі болуға құқығы бар.

147. Мәжбүрлеп таратуды сотпен мыналарға байланысты жүргізіледі:

1) Банктің банкрот болуына;

2) Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген негіздер бойынша банк операцияларын жүргізуге Банктің лицензияларын кері қайтарып алумен;

3) уәкілетті мемлекеттік органдардың, заңды немесе жеке тұлғалардың заң актілерінде көзделген басқа да негіздер бойынша Банк қызметін тоқтату туралы өтінішімен (талап-арызы).

Банктің төлем қабілетсіздігі мен дәрменсіздігі уәкілетті органның сотқа ұсынылатын, пруденциялық нормативтерді (және өзге де сақталуға міндетті нормалар мен лимиттерді) есептеу әдістемесін, Банк капиталының мөлшерін ескере отырып жасалған қорытындысымен белгіленеді.

Банк белгіленген тәртіппен соттың шешімі бойынша ғана банкрот деп танылуы мүмкін.

Дәрменсіз Банкті таратудың соттан тыс рәсіміне оның кредиторларының және Банктің өзінің шешімі бойынша жол берілмейді.

148. Тарату (мүліктік) массасы Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен қалыптастырылады.

Банкті мәжбүрлеп тарату кезінде кредиторлардың талаптары Қазақстан Республикасының банк заңнамасында белгіленген тәртіппен қанағаттандырылады.

Банк заңды тұлғалардың мемлекеттік тіркеліміне тиісті жазба енгізілген сәттен бастап өз қызметін тоқтатты деп есептеледі.

Тарату комиссиясы кредиторлармен есеп айырысу аяқталғаннан кейін Банктің қалған мүлкін Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген тәртіппен акционерлер арасында бөледі.

8-бөлім. Банктің ақпаратты ашуы

149. Банк қызметін дұрыс бағалау үшін және оған сенімді ұстап тұру үшін Банктің барынша ақпараттық ашықтығының аса маңыздылығын ескере отырып, Банк акционерлер, инвесторлар және уәкілетті орган үшін Банктің корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты уақтылы және толық беруді қамтамасыз етеді.

150. Банктің акционерлер, инвесторлар және уәкілетті орган алдындағы корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты Банктің ашуының негізгі мақсаты көрсетілген тұлғаларды Банк туралы қолжетімді, тұрақты және сенімді ақпаратпен қамтамасыз ету болып табылады. Бұл ретте Банк ақпарат көлемі Банктің корпоративтік оқиғалары туралы дұрыс және толық түсінік жасауға және Банктің қызметіне қатысу (Банк акцияларын сатып алу) туралы, сондай-ақ Банкті басқаруға қатысу процесінде өзге де іс-әрекеттер жасау туралы байыпты шешім қабылдауға мүмкіндік беретіндігін негізге алады. Бұдан басқа, мұндай ақпараттық ашықтық уәкілетті орган тарапынан бақылауды жеңілдетеді.

151. Сонымен бірге, нақты ақпаратты ашу кезінде Банк заңдардың және Банктің шешіміне сәйкес осы биржаларда айналысқа жіберілген Банктің бағалы қағаздарына қатысты кез келген қор биржасының ақпаратын ашу ережесінің талаптары жағдайында оның корпоративтік (ішкі) ақпаратын қорғауға және құпия сақтауға тиіс.

152. Банктің шешіміне сәйкес Банктің бағалы қағаздарын қор биржаларында айналысқа

жіберу кезінде бағалы қағаздарға бағаларды қалыптастыруға әсер етуі мүмкін ақпараттың тізбесі айқындалады және осындай ақпараттың таралуын бақылаудың тиісті рәсімдері мен жүйелері енгізіледі.

153. Белгілі бір жағдайларда Банк Ақпаратты ашу ережесіне сәйкес, мұндай іс-әрекеттер жұртшылықты жаңылыстырмайтын және Банк мұндай ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ете алатын жағдайда, Банктің мүдделерін қорғау мақсатында ақпаратты жария ашуды кейінге қалдыра алады.

154. Банк Банктің тиісті қызметкерлерін, сондай-ақ өзге де тұлғаларды Банк туралы ақпаратты Банктің ашуына қатысты салынған шектеулер туралы хабардар етеді және Банктің Директорлары мен тиісті қызметкерлерінің ақпаратты ашу саясатын қолдану жөнінде барабар дайындық алуын қамтамасыз етеді.

§ 1. Уәкілетті органдарға және Банктің акционерлеріне ақпарат беру тәртібі

155. Банк уәкілетті органға жылдық қаржылық есептілікті (бухгалтерлік баланс, пайда мен шығындар туралы есеп, ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп және бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамаға және банк заңнамасына сәйкес өзге де есептілік) және аудиторлық қорытындыны Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімде ұсынады.

Банк Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелеріне сәйкес уәкілетті органға тоқсан сайын қаржылық есептілікті ұсынады.

156. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес және ақпараттық ашықтықты қамтамасыз ету мақсатында Банк акционерлер, инвесторлар және уәкілетті орган үшін қолданыстағы заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған Банктің корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты міндетті түрде ашуды қамтамасыз етеді.

157. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес ашылуға жататын Банк акционерлерінің мүдделерін қозғайтын ақпаратты ашу оны белгіленген тәртіппен қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында орналастыру жолымен жүзеге асырылады.

158. Банк Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес айқындалған қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, Банктің жылдық қаржылық есептілігі мен аудиторлық есептерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған өзге де ақпаратты уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде орналастыруды қамтамасыз етеді.

159. Ақпаратты ашу Банкпен төмендегілердің көмегімен жүзеге асырылады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес уәкілетті органға ақпарат беру;
2) бағалы қағаздармен сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі қағидаларына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бағалы қағаздармен сауда-саттықты ұйымдастырушыға ақпарат беру;

3) қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында ақпаратты жариялау.

160. Қазақстан Республикасының заңнамасына және Жарғыға сәйкес Банк өз акционерлеріне мынадай құжаттарға қол жеткізуді қамтамасыз етеді:

1) Банктің Жарғысын, оған енгізілген өзгерістермен және толықтырулармен;
2) заңды тұлға ретінде Банкті құру туралы шешімге, банкті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлікті;

3) банктік қызметті жүзеге асыруға арналған лицензияларға және белгілі бір қызмет түрлерімен айналысуға және (немесе) белгілі бір іс-әрекеттер жасауға арналған лицензиялардың өзге де түрлеріне;

4) Банктің балансында тұрған (болған) мүлікке құқығын растайтын құжаттарды;

5) Банктің бағалы қағаздар шығару жобаларын;

6) Банктің бағалы қағаздар шығарылымын мемлекеттік тіркеуді, бағалы қағаздардың күшін жоюды, сондай-ақ уәкілетті органға ұсынылған Банктің бағалы қағаздарын орналастыру және өтеу қорытындылары туралы есептерді бекітуді растайтын құжаттарды;

7) Банктің филиалдары мен өкілдіктері туралы ережелерді;

8) акционерлердің жалпы жиналыстарының хаттамалары, дауыс беру қорытындылары туралы хаттамалар және бюллетеньдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетеньдер), акционерлердің жалпы жиналыстарының күн тәртібі мәселелері жөніндегі материалдарды;

9) акционерлердің жалпы жиналысын өткізу үшін ұсынылатын акционерлердің тізімдеріне;

10) Директорлар кеңесі отырыстарының хаттамалары және бюллетеньдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетеньдер), Директорлар кеңесінің күн тәртібіндегі мәселелер жөніндегі материалдар;

11) Банк Басқармасы отырыстарының (шешімдерінің) хаттамаларына;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Банк акционерлеріне ұсынуға жататын акционерлердің жалпы жиналысы және Банктің өзге де органдары бекітетін Банктің ішкі қағидалары мен құжаттарына;

13) Банктің қаржылық есептілігі;

14) корпоративтік басқару кодексіне, оған өзгерістермен және толықтырулармен;

15) акционерлердің жалпы жиналыстарының немесе Банктің Директорлар кеңесінің шешімдеріне сәйкес өзге де құжаттарға.

§ 2. Банк құжаттарын алу тәртібі

161. Банктің коммерциялық немесе өзге де құпия ақпаратының нысанасын құрмайтын осы Кодекстің 160-тармағында көрсетілген құжаттарды алу үшін акционер Банк Басқармасы Төрағасының атына құжаттардың атауын және олар жасалған (жасалуға тиіс) күнін көрсете отырып, акционер танысқысы келетін не олардың көшірмелерін (олардан куәландырылған үзінділерді) алғысы келетін, олар жіберілуге тиіс мекенжайды көрсете отырып, жазбаша сұрау салуды жібереді.

Өтініш Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда, банкке келіп түскен күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей қаралуға тиіс. Көрсетілген мерзім өткеннен кейін Банк өтініш берушіні берілген өтінішті қарау нәтижелері туралы жазбаша хабардар етуге міндетті.

Акционердің жазбаша талабы бойынша Банк оған осындай талапты алған сәттен бастап үш жұмыс күні ішінде Жарғының, оған өзгерістер мен толықтырулардың көшірмелерін ұсынады.

Банк құжаттардың көшірмелерін ұсынғаны үшін төлемақы мөлшерін белгілейді, ол құжаттардың көшірмелерін дайындауға арналған шығыстардың құнынан және акционерге құжаттарды жеткізуге байланысты шығыстарды төлеуден аспайды.

162. Банк Басқармасы Төрағасының шешімімен құпия сипаттағы және қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын құжаттарды ұсыну шектелуі мүмкін.

Банктің коммерциялық немесе өзге де қорғалатын құпиясының нысанасын құрайтын қажетті ақпаратты алу үшін Банк акционері:

1) Банк Басқармасы Төрағасының атына құжаттардың атауын және олар жасалған (жасалуы тиіс) күнін көрсете отырып, акционер танысқысы немесе олардың көшірмелерін алғысы келетін жазбаша сұрау салуды жібереді;

2) Банктің Басқарма Төрағасы акционер сұратқан ақпаратты, сондай-ақ ұсынылатын құжаттардың түрін (оның көшірмесі, құжаттан куәландырылған үзінді көшірме және т.б.) және сұратылатын ақпаратты ұсыну нысанын ұсыну мүмкіндігі тұрғысынан сұрау салуды қарайды. Басқарма Төрағасы сұратылған ақпаратты ұсыну туралы шешім қабылдаған жағдайда тиісті құрылымдық бөлімше акционерге құжаттармен ықтимал танысу уақыты мен орнын не құжаттардың көшірмелерін (олардың куәландырылған көшірмелерін және т. б.)

дайындауға және оларды акционерге жөнелтуге немесе жеткізуге жұмсалатын шығыстардың сомасын, сондай-ақ акционер көрсетілген шығыстардың құнын төлеуге тиіс деректемелерді хабарлайды;

3) банктің пошта шығыстары мен шығындарын төлеуге ақша алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде құжаттардың көшірмелерін дайындау және акционердің банктік, коммерциялық және қызметтік құпияны жария етпеу туралы міндеттемеге қол қоюы бойынша Банк тапсырыс хатпен жібереді немесе сұрау салынған құжаттардың көшірмелерін (олардан куәландырылған үзінді көшірмелерді) акционерге жеке өзі тапсырады.

Акционер жоғарыда көрсетілген міндеттемеге қол қоймаған жағдайда, Банк сұратқан ақпаратты (құжаттарды) ұсынбайды.

163. Банк Басқармасының Төрағасы акционерге өзі сұратқан ақпаратты беруден бас тарту туралы шешім қабылдаған жағдайда, тиісті құрылымдық бөлімше акционерге бас тартудың себептері мен себептері баяндалатын хабарлама жібереді.

164. Акционерлердің жылдық жалпы жиналысын өткізу кезінде акционерлерге (олардың өкілдеріне) олар жалпы жиналысқа қатысушылар ретінде тіркелген сәтте акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдар ұсынылады.

9-бөлім. Тәуекелдерді басқару және ішкі жүйелерді ұйымдастыру бақылау және оларды тәуелсіз бағалау

§ 1. Тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру

165. Банк тәуекелдерді басқаруда сәйкестендіру, бағалау, бақылау және мониторинг әдістерін Банктің қолдануын көздейтін тәуекелдерді басқарудың барабар жүйесін қалыптастырады.

Банктің тәуекелдерді басқару жүйесінің болуы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына, оның ішінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген талаптарға сәйкестігін көздейді.

Директорлар кеңесі, Басқарма, Банктің өзге де органдары мен құрылымдық бөлімшелері өз қызметін жүзеге асыруда тәуекелдерді басқару жүйелерінің болуына қойылатын талаптардың сақталуын қамтамасыз етеді.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актінің талаптарына сәйкес жүктелген міндеттерді тиімді орындау мақсатында Директорлар кеңесі Банктің уәкілетті алқалы органдары арқылы тәуекелдерді басқару, аудит, Қазақстан Республикасы заңнамасының және Банктің ішкі құжаттарының талаптарын сақтау мәселелеріне мониторингті және бақылауды жүзеге асырады.

Банктің Директорлар кеңесі таңдалған бизнес моделіне, қызмет ауқымына, операциялардың түрлері мен күрделілігіне сәйкес келетін тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді және Банктің меншікті капиталының шамасын және Банк қызметіне тән елеулі тәуекелдерді жабу үшін қажетті өтімділікті айқындау мақсатында Банктің елеулі тәуекелдерін анықтаудың, өлшеудің және бағалаудың, мониторингтеудің, бақылаудың және барынша азайтудың тиісті процесін қамтамасыз етеді.

Тәуекелдерді басқару жүйесі Банктің тәуекелдерін уақтылы анықтау, өлшеу, бақылау және мониторингілеу, сондай-ақ оның қаржылық тұрақтылығы мен тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін оларды барынша азайту мақсатында Банк әзірлеген және регламенттеген ішкі рәсімдердің, процестердің, саясаттардың, Банктің құрылымдық бөлімшелерінің өзара іс-қимыл тетігін қамтамасыз ететін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актіде белгіленген компоненттердің жиынтығын білдіреді.

§ 2. Ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру

166. Директорлар кеңесі акционерлердің инвестициялары мен Банк активтерін қорғау мақсатында ішкі бақылау жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.

167. Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, стратегияға, активтер көлеміне, Банк операцияларының күрделілік деңгейіне сәйкес келетін ішкі бақылау жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Ішкі бақылау жүйесі келесі мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған:

1) тәуекелдерді, активтер мен пассивтерді басқару тиімділігін қоса алғанда, банк қызметінің тиімділігін қамтамасыз ету, активтердің сақталуын қамтамасыз ету;

2) ішкі және сыртқы пайдаланушылар үшін қаржылық, реттеушілік және басқа да есептіліктің толықтығын, дұрыстығын және уақтылығын қамтамасыз ету;

3) ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

4) банктің Қазақстан Республикасының Азаматтық, Салық, банк заңнамасы, Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы заңнамасы, Қазақстан Республикасының Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы, Төлемдер мен төлем жүйелері туралы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы, Бағалы қағаздар нарығы туралы, Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы, кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы, коллекторлық қызмет туралы, депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы, Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы, Акционерлік қоғамдар туралы, Банктің ішкі құжаттары туралы заңнамасы талаптарын сақтауын қамтамасыз ету.

Ішкі бақылау шеңберінде қызметті жүзеге асыру жөніндегі Банк процестерінің ішкі саясаттар мен рәсімдерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Азаматтық, Салық, банк заңнамасының, Қазақстан Республикасының Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы, Қазақстан Республикасының Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы, Төлемдер мен төлем жүйелері туралы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы, кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы, коллекторлық қызмет туралы, депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы, Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын және терроризмді қаржыландыру, акционерлік қоғамдар туралы заңнамасының талаптарына сәйкестігіне тексерулер жүргізіледі.

Банктің тәуекелдерді басқару, стратегиялық бизнес шешімдер қабылдау және меншікті капитал мен өтімділіктің жеткіліктілігін айқындау мақсатында шынайы ішкі және сыртқы ақпараты болады. Банктің Директорлар кеңесі және Банктің Директорлар Кеңесінің тиісті комитеттері тәуекелдерді қабылдауға байланысты шешімдерді сапалы, өзекті және сенімді деректер негізінде қабылдайды.

Тәуекелдерді өлшеу және модельдеу әдістері сапалы талдау мен тәуекелдерді бақылауға қосымша қолданылады. Тәуекел-менеджмент басшысы Банктің Директорлар Кеңесін және тәуекелдерді басқару мәселелері жөніндегі комитетті банктегі тәуекелдерді басқару модельдерінің және талдамалық тәсілдердің пайдаланылатын әдістері мен ықтимал кемшіліктері туралы хабардар етеді.

168. Банктің ішкі бақылау жүйесінің барабарлығы мен тиімділігін бағалауды ішкі аудит қызметі, сондай-ақ тәуелсіз аудиторлық ұйым жүзеге асырады.

§ 3. Ішкі аудит қызметі

169. Ішкі аудит қызметі - Банк бөлімшелерінің қызметін объективті бағалауды, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерін жетілдіру бойынша бағалау мен ұсынымдар беруді жүзеге асыратын банктің бөлімшесі.

170. Ішкі аудит қызметінің міндеттері мен функциялары Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде және Банктің ішкі құжаттарында айқындалады.

171. Ішкі аудит қызметі Банктің күнделікті жұмысынан тәуелсіз және оның филиалдарын қоса алғанда, Банк жүргізетін операциялардың барлық түрлеріне қол жеткізе

алады. Банктің ішкі аудит қызметі аудит жүргізілетін қызметке және күнделікті ішкі бақылау рәсіміне тәуелсіз.

172. Ішкі аудит қызметі Банктің Директорлар кеңесіне тікелей бағынады және есеп береді. Ішкі аудит қызметінің қызметкерлерін тағайындау тәртібі, ішкі аудит қызметінің құрылымы мен құрамы, оның қызметкерлеріне қойылатын талаптар Директорлар кеңесі бекітетін Банктің ішкі қағидаларында айқындалған.

173. Банктің операциялар жасағаны туралы ақпарат пен материалдарды ішкі аудит қызметіне ұсыну тізбесі мен тәртібі, сондай-ақ ақпаратты ұсынбағаны үшін Банктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің жауапкершілігі Банктің тиісті ішкі қағидаларында белгіленеді.

174. Ішкі аудит қызметі банктің сыртқы аудиторының кандидатурасы бойынша аудит жөніндегі комитетке ұсынымдар беруге құқылы. Сыртқы аудиторды таңдау жөніндегі ұсыныс аудит жөніндегі комитеттің қарауына ұсынылады.

§ 4. Сыртқы аудит

175. Қаржылық есептілік және өзге де ақпарат аудитін аудиторлық қызмет туралы заңнамаға сәйкес аудит жүргізуге құқылы және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес аудиторлық ұйым жүргізеді.

176. Аудит жөніндегі Комитет Қазақстан Республикасының банк заңнамасында айқындалған талаптарды ескере отырып, банктің қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін аудиторлық ұйымды таңдау жөнінде ұсынымдар береді.

Директорлар кеңесі Банк акционерлерінің жалпы жиналысының Аудит жөніндегі комитет ұсынған аудитор бекітуін қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

10-бөлім. Дивидендтер

177. Дивидендтер акционерлік қоғамдардың өмір сүруі мен дамуының ажырамас бөлігі болып табылады. Дивидендтік саясатты оңтайландыру, қаржылық жағдайды жақсартумен қатар, Банктің жалпы қаржылық даму стратегиясының негізгі сәттерінің бірі, инвестициялық тартымдылықты арттыру құралы және инвесторлар үшін Банктің жай-күйінің индикаторы болып табылады. Құзыретті дивидендтік саясат және инвесторлардың барынша хабардар болуы Банктің ұзақ мерзімді дамуының негізгі факторы болып табылады.

Банктің акциялары бойынша дивидендтер төлеу Қазақстан Республикасының заңнамасында, Банктің Жарғысында, Банк акцияларын шығару проспектісінде айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

178. Дивидендтік саясаттың негізгі мақсаты акционерлердің әл-ауқатының өсуіне ықпал ету болып табылады:

1) Банктің акциялары бойынша дивидендтердің біртіндеп өсуі;

Осы мақсатты іске асыру үшін Банк Банктің таза табысының (пайдасының) біртіндеп өсуін қамтамасыз етуге ұмтылады, бұл Банктің таза табысын (пайдасын) осы мақсаттарға жіберу жолымен төленетін дивидендтер мөлшерін біртіндеп арттыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді;

2) Банктің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтерді кепілді алуға акционерлердің құқықтарын сақтау;

Осы мақсатты іске асыру мақсатында банк акционерлерге дивидендтер есептелгеннен кейін қалған Банктің пайдасын көруге мүмкіндік беретін Банктің Жарғысында белгіленген Банктің артықшылықты акциялары бойынша кепілді дивиденд төлеуді қамтамасыз ету тетігін әзірлеуі мүмкін.

Бұдан басқа, банк резервтік капиталды қалыптастыруы мүмкін, оның қаражаты банктің табысы болмаған немесе жеткіліксіз болған жағдайда Банктің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтер төлеуге бағытталуы мүмкін;

3) акционерлердің дивидендтерді уақтылы және толық алуы үшін қажетті жағдайлар

жасау.

Банк акционерлердің жай акциялар бойынша дивидендтерді уақтылы және толық алуы үшін Банк акционерлерінің жалпы жиналысында жай акциялар бойынша дивидендтерді төлеудің басталу күнін, акционерлер жай акциялар бойынша дивидендтер алатын орынды, жай акциялар бойынша тиесілі дивидендтердің мөлшерін және қажет болған жағдайда басқа да параметрлерді айқындау жолымен қажетті жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді. Бұдан басқа, артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу мерзімі басталғанға дейін бес жұмыс күні ішінде Банк Жарғысында белгіленген бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау арқылы артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы, артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы ақпарат және банк Жарғысында және (немесе) заңнамада көзделген өзге де ақпарат, сондай-ақ артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы Банк акционерлерін хабардар етудің өзге де тәсілдерін пайдалану арқылы Банк акционерлерін уақтылы хабардар етуді қамтамасыз етеді.

§ 1. Банктің акциялары бойынша дивидендтер төлеу тәртібі

179. Жай акциялар бойынша және артықшылықты акциялар бойынша дивидендтердің кепілді мөлшерінен жоғары дивидендтер төлеу туралы шешімді Банк акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы есепті жылдың қорытындылары бойынша табысы болған кезде, осындай дивидендтер төлеуді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін мөлшерде қабылдайды.

Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешімді Банк акционерлерінің жалпы жиналысы дауыс беруге қатысатын Банктің дауыс беретін акцияларының жалпы санының жай көпшілік даусымен қабылдайды.

Банктің Жарғысында белгіленген Банктің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтердің кепілдік берілген мөлшерін төлеу Банк акционерлерінің жалпы жиналысының тиісті шешім қабылдауын талап етпейді және Банктің Жарғысында, шығарылым проспектісінде көзделген тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асырылады.

180. Банк акционердің жазбаша келісімі болған кезде Банктің акциялары бойынша дивидендтерді оның бағалы қағаздарымен: Банктің жарияланған акцияларымен немесе банк шығарған облигациялармен төлеуді жүзеге асыруға құқылы. Акционерлердің жалпы жиналысының жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешімінде көрсетілген бағалы қағаздармен Банктің дивидендтерін төлеу мүмкіндігі көрсетілуге тиіс.

Банктің артықшылықты акциялары бойынша бағалы қағаздармен дивидендтер төлеуге жол берілмейді.

181. Акционердің жазбаша келісімі болған кезде Банк дивидендтерді ішінара ақшамен және ішінара бағалы қағаздармен, сондай-ақ бағалы қағаздардың әртүрлі түрлерімен (ішінара жарияланған акциялармен және ішінара шығарылған облигациялармен) төлеуді көздейтін аралас тәсілмен дивидендтер төлеуге құқылы.

182. Дивидендтер алуға құқығы бар Банк акционерлерінің тізімі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен қалыптастырылуға тиіс.

Банк орналастырылмаған немесе банк сатып алған акциялар бойынша, сондай-ақ егер сот немесе Банк акционерлерінің жалпы жиналысы оны тарату туралы шешім қабылдаса, Банк дивидендтерді есептеуді және төлеуді жүзеге асырмайды.

Банктің жай және артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеуге құқығы жоқ:

1) Банктің меншікті капиталының теріс мөлшері кезінде немесе егер банктің меншікті капиталының мөлшері банктің акциялары бойынша дивидендтерді есептеу нәтижесінде теріс болса;

2) Егер Банк Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасына сәйкес төлем қабілетсіздігі немесе дәрменсіздік белгілеріне жауап берсе не мұндай белгілер банкте оның акциялары бойынша дивидендтерді есептеу нәтижесінде пайда болса.

3) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген өзге де жағдайларда қолданылады.

183. Дивиденд осы Кодекстің 182-тармағында көзделген негіздер бойынша есептелмеген жағдайларды қоспағанда, акционер Банктің берешегінің құрылу мерзіміне қарамастан алынбаған дивидендтерді төлеуді талап етуге құқылы. Банктің кінәсінен дивидендтер оларды төлеу үшін белгіленген мерзімде төленбеген жағдайда, Банк акционеріне ақшалай міндеттеме орындалған күнге немесе оның тиісті бөлігіне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесін негізге ала отырып есептелетін тиесілі дивидендтер сомасы және өсімпұл төленеді.

184. Банктің жыл қорытындылары бойынша және акционерлердің жалпы жиналысы сайлаған аудиторлық ұйым растаған есепті жылдағы Банктің қаржылық есептілігі негізінде және Банк акционерлерінің Банктің кірістеріне қатысу құқықтарын қамтамасыз ету мақсатында жеткілікті табысы болған кезде Банктің Басқармасы Банктің Директорлар кеңесі алдында Акционерлердің жылдық жалпы жиналысының күн тәртібіне Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы мәселені енгізу туралы өтінішхат беру туралы шешім қабылдауға құқылы. Өтінішхатқа Банк Басқармасы Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеуді және Банктің бір жай акциясына дивиденд есептеуді жүзеге асыру мүмкіндігінің негіздемесін қамтитын Банктің Директорлар кеңесі үшін түсіндірме жазбаны қоса беруге тиіс.

185. Дивиденд ретінде төлеуге ұсынылатын Банктің кіріс мөлшерін айқындау және бір жай акцияға дивидендті есептеу осы Кодекстің 182-тармағының талаптары ескеріле отырып жүргізілуге тиіс.

186. Банктің Директорлар кеңесі үшін жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы ұсынысты қалыптастыру кезінде Банктің Басқармасы, ең алдымен, есепті жыл ішіндегі Банктің жыл соңындағы активтерінің болжамды өсуі кезінде, Екінші деңгейдегі банктер үшін уәкілетті орган белгілеген пруденциалдық нормативтер кезінде, осындай төлем жүргізілгеннен кейін, жыл бойы сақтауға жеткілікті кіріс мөлшерінен, ал сондай-ақ банктің өзге де қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін жеткілікті.

187. Банк Басқармасының өтінішхатын қарап, Директорлар кеңесі мынадай шешімдердің бірін қабылдауға құқылы:

1) Басқарманың өтінішхатын қанағаттандыру және Акционерлердің жылдық жалпы жиналысының күн тәртібіне Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы мәселені енгізу;

2) Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеуге ұсынылатын табыстың жалпы сомасының мөлшерін және Банктің бір жай акциясына дивидендтер мөлшерін қайта қараумен басқарманың өтінішхатын қанағаттандыру;

3) басқарманың өтінішхатын қанағаттандырудан бас тарту.

188. Банктің артықшылықты акциялары бойынша қарапайым және кепілдік берілген мөлшерден жоғары дивидендтер төлеу туралы түпкілікті шешімді және Банктің артықшылықты акциясына кепілдік берілген мөлшерден бір қарапайымға дивидендтер мөлшерін және дивидендтер мөлшерін айқындауды Банк акционерлерінің жалпы жиналысы жүргізеді.

Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылданған жағдайда, жай акциялар бойынша дивидендтер мөлшері "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының талаптары ескеріле отырып белгіленуге тиіс.

Жыл қорытындысы бойынша қаржылық нәтижелерді ескере отырып, Банк акционерлерінің жалпы жиналысы Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер төлеудің орынсыздығы туралы шешім қабылдауға құқылы.

189. Артықшылықты акциялар бойынша есептелетін дивидендтердің мөлшері банктің жай акциялары бойынша есептелетін дивидендтердің мөлшерінен кем болмауы тиіс. Банктің жай акциялары бойынша дивидендтер мөлшері артықшылықты акциялар бойынша кепілдендірілген дивидендтер мөлшерінен асып кеткен жағдайда, Банк Банктің жай және артықшылықты акциялары бойынша төленетін дивидендтер сомасын теңестіру мақсатында

Банктің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтерді қосымша есептеуді жүзеге асыруға міндетті.

190. Банктің артықшылықты акциялары бойынша дивидендтер төлеу заңдарда, Жарғыда және Банктің ішкі нормативтік құжаттарында көзделген тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асырылады.

§ 2. Бағалы қағаздармен дивидендтер төлеу

191. Бағалы қағаздармен дивидендтер алуға ниет білдірген Банктің артықшылықты акцияларына иелік ететін акционерді қоспағанда, Банк акционері (Банк акционерлерінің жалпы жиналысының тиісті шешімі болған кезде) Банктің бағалы қағаздарымен дивидендтер алуға келісімін баяндай отырып, банкке тиісті жазбаша өтініш беруге тиіс.

192. Дивидендтер түрінде төленетін бағалы қағаздар санының есебі Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес бағалы қағаздар бойынша табыстарға салық салуды ескере отырып, акционерлердің жалпы жиналысы (жай акциялар бойынша) белгілеген бір акцияға шаққандағы дивидендтің мөлшеріне сүйене отырып есептеледі.

193. Банк акционерлері дивидендтер ретінде алуға мәлімдеген бағалы қағаздар саны Банк иелігіндегі бағалы қағаздар санынан асып кеткен жағдайда, акционерлерге көрсетілген бағалы қағаздармен дивидендтер төлеу оларға тиесілі Банк акцияларына барабар жүзеге асырылады. Бағалы қағаздармен төленбеген дивидендтердің бір бөлігі ақшамен төленеді.

194. Дивидендтер түрінде төленетін бағалы қағаздарды акционерлердің дербес шоттарына аудару Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

§ 3. Банктің дивидендтік саясат және дивидендтерді есептеу тәртібі саласындағы стратегиясы

195. Банктің барлық акциялары бойынша дивидендтер төлеу сомасының мөлшері банктің инвестициялық мүмкіндіктерін толық көлемде іске асыруды қамтамасыз ететін Банктің меншікті қаржы ресурстарын қалыптастыруға қажеттілігінің барлық есептеулері жүзеге асырылғаннан кейін банктің таза табысынан айқындалады.

196. Егер қолда бар инвестициялық жобалар бойынша кірістіліктің ішкі мөлшерлемесінің деңгейі капиталдың орташа өлшенген құнынан асып кетсе, онда таза табыстың негізгі бөлігі осындай жобаларды іске асыруға бағытталуы тиіс. Осындай инвестициялар арқылы Банк Басқармасы Банк құнының өсуіне қол жеткізе отырып, акционерлерге пайда әкелуге ниетті.

§ 4. Дивидендтерді төлемегені немесе уақтылы төлемегені үшін жауапкершілік

197. Дивидендтерді төлеу 10 жұмыс күнінен артық кешіктірілген жағдайда, Банктің Басқарма Төрағасы дивидендтерді төлеуді кешіктіру себептерін және дивидендтерді төлеуді кешіктіру себептерін жою бойынша қабылданып жатқан шараларды баяндай отырып, бұл туралы барлық директорларға дереу хабарлауға міндетті.

Банктің Директорлар кеңесі дивидендтер төлеу бөлігінде акционерлердің жалпы жиналысының шешімін тиісінше орындамағаны үшін Банк Басқармасының Төрағасын және Банк Басқармасының басқа да мүшелерін жауапкершілікке тарту туралы шешім қабылдауға құқылы.

11-бөлім. Корпоративтік қақтығыстарды реттеу

198. Банктің жақсы іскерлік беделін сақтаудың маңыздылығын және корпоративтік жанжалдардың шектен тыс қажетсіздігін ескере отырып, Банк корпоративтік жанжалдардың алдын алу және реттеу тетіктерін әзірлеуді өзі үшін қажет деп санайды.

§ 1. Жалпы ережелер

199. Банк осы Кодекстің шеңберіндегі жанжал деп банкті басқаруға байланысты

туындаған Банк органы мен оның акционері арасындағы кез келген келіспеушілікті немесе дауды не егер бұл Банктің мүдделерін қозғайтын немесе қозғауы мүмкін болса, акционерлер арасындағы келіспеушілікті немесе дауды таниды.

200. Корпоративтік жанжал туындаған жағдайда Банк туындаған жанжал бойынша өз ұстанымын барынша қысқа мерзімде айқындайды, тиісті шешім қабылдайды және оны акционерлердің назарына жеткізеді.

Өз позициясын айқындау кезінде Банк Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына және Банктің және оның барлық акционерлерінің мүдделерінің ақылға қонымды үйлесуін қамтамасыз етуге негізделеді.

201. Қажет болған жағдайда Банк жанжал тарапына, сотқа, уәкілетті органға және өзге де мемлекеттік органдарға туындаған жанжал бойынша істердің нақты жағдайын анықтау және оны банк жарғысында, осы Кодексте және Банктің ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен реттеу жөнінде шаралар қабылдау үшін қажетті ақпаратты ұсынады.

202. Банк туындаған корпоративтік жанжалды реттеу бойынша өзіне байланысты барлық шараларды қабылдауға және акционерлерге өз құқықтарын іске асыруға және қорғауға мүмкіндік беруге міндеттенеді. Акционердің өтінішін қанағаттандырудан мәжбүрлі түрде бас тартқан жағдайда, Банк қолданыстағы заңнаманың ережелеріне қатаң негізделуге міндеттенеді.

203. Банк органдарының корпоративтік жанжалдарды қарау жөніндегі құзыреті корпоративтік жанжал мәселесінің Банктің сол немесе өзге органының құзыретіне жататындығына байланысты шектеледі.

204. Банктің мүдделерін қозғауға қабілетті акционерлер арасында корпоративтік жанжал туындаған жағдайда, Банк Тараптар арасындағы делдал ретінде оны реттеу процесіне банктің қатысуы үшін жанжал тараптарына жүгінуге құқылы. Бұдан басқа, Банк өзін консультант ретінде ұсынуға және тараптарға қажетті ақпарат пен құжаттарды, қолданыстағы заңнама, Банктің ішкі құжаттарының ережелері мәселелері бойынша консультациялар беруге құқылы.

§ 2. Корпоративтік жанжал бойынша банктің позициясын айқындау тәртібі

205. Корпоративтік жанжал немесе корпоративтік жанжалдың туындауына әкеп соғуы мүмкін жағдай туындаған жағдайда, тиісті құрылымдық бөлімше 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде осы мәселені негізделген шешім қабылдау және банктің позициясын айқындау үшін қажетті құжаттар мен түсіндірмелерді қоса бере отырып, Банк Басқармасының қарауына шығарады.

206. Егер оған қатысты корпоративтік жанжал туындауы немесе туындауы мүмкін мәселе Банктің Директорлар кеңесінің құзыретіне жататын болса, онда Банк Басқармасы тиісті құжаттарды қарап, осы мәселе бойынша өз ұстанымын тұжырымдай отырып, Банктің Директорлар кеңесінің алдына банктің позициясын бекіту туралы өтініш жасайды.

207. Банктің Директорлар кеңесі басқарманың өтінішхатын қарап, мынадай шешімдердің бірін қабылдауға құқылы:

1) Басқарма ұсынған банктің позициясын бекіту;

2) Басқарма ұсынған банктің позициясын қанағаттандырудан бас тарту және корпоративтік жанжал мәселесі бойынша банктің өзге де ұстанымын айқындау.

208. Банктің корпоративтік жанжалға қатысты ұстанымын айқындау жөніндегі мәселені қарауға Банктің Басқарма немесе Директорлар кеңесінің мүшелері қатыспауға тиіс:

1) жанжал тарапына;

2) жанжал тарапының аффилиирленген тұлғасы.

209. Банктің корпоративтік жанжалға қатысты ұстанымы Банктің позициясы айқындалған күннен бастап 5 жұмыс күні ішінде Банк акционерлерінің жанжал тараптарының (тараптарының) назарына жеткізілуге тиіс.

210. Егер Банк жанжалдың тарабы болып табылған жағдайда, онда Банктің Басқармасы немесе Банктің Директорлар кеңесі корпоративтік жанжал мәселесі бойынша банктің

позициясын айқындау кезінде жанжалды реттеу жөніндегі Банктің іс-қимылдарының тізбесін де бекітеді.

Корпоративтік жанжалдағы Тараптар болып табылатын акционерлердің келісімімен басқарма және (немесе) Директорлар кеңесі (олардың мүшелері) акционерлер арасындағы келіссөздерге қатыса алады, акционерлерге олардың иелігіндегі және жанжалға қатысты ақпараттар мен құжаттарды ұсына алады, Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын және Банктің ішкі қағидаларының ережелерін түсіндіре алады, акционерлерге кеңестер мен ұсыныстар беру, акционерлердің оларға қол қоюы үшін жанжалды реттеу туралы құжаттардың жобаларын дайындай алады, өз құзыреті шегінде Банктің атынан жанжалды реттеуге ықпал ететін шамада акционерлер алдындағы міндеттемелерді қабылдай алады.

211. Корпоративтік жанжалды реттеу жөніндегі іс-қимылдардың нәтижелері бойынша Банк жанжалды реттеу туралы келісімге қол қоюға құқылы.

12-бөлім. Мүдделер қақтығысы

212. Банктің тәуекелдерін уақтылы анықтау, өлшеу, бақылау және мониторингтеу, сондай-ақ оның қаржылық тұрақтылығы мен тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін оларды азайту мақсатында Банк мүдделер қақтығысын басқару рәсімін және оны іске асыру тетіктерін, сондай-ақ оның орындалуын бақылауды айқындады.

213. Процедура келесі компоненттерден тұрады:

- 1) банк қызметіндегі мүдделер қақтығысын барынша азайту рәсімінің тетігі;
- 2) Директор мүдделер қақтығысын болдырмау мақсатында басқа ұйымда лауазымды тұлғаның функцияларын орындауға кіріспес бұрын өтетін мақұлдау процесі;
- 3) директорлардың мүдделер қақтығысын тудырған немесе оның туындауының ықтимал себебі болып табылатын кез келген мәселе бойынша дереу ақпарат беру міндеті;
- 4) директорлардың директордың мүдделер қақтығысы бар мәселелер бойынша дауыс беруден бас тарту міндеті;
- 5) Директорлар кеңесінің рәсім ережелерін бұзуға ден қою тетігі.
- 6) банк қызметкерлері банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия түрде хабарлайтын рәсімдер.

§ 1. Банк қызметіндегі мүдделер қақтығысын азайту рәсімінің тетігі

214. Банктің лауазымды тұлғаларының, оның акционерлерінің және (немесе) қызметкерлерінің өз лауазымдық өкілеттіктерін орындауы кезінде мүдделер қақтығысының туындау жағдайларын болғызбау мәселелеріндегі аса маңызды тетіктер:

- 1) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау;
- 2) Банктің қолданыстағы рәсімдерін, процестерін, саясаттарын және өзге де ішкі құжаттарын сақтау;
- 3) Банктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және Банктің қолданыстағы рәсімдерін, процестерін, саясатын және өзге де ішкі құжаттарын сақтауын бақылауды жүзеге асыру;
- 4) банк қызметкерлері банк қызметіне қатысты бұзушылықтар, сондай-ақ теріс пайдаланулар туралы құпия түрде хабарлайтын Банк рәсімдерінің тиімді сақталуын бақылау;
- 5) мынадай қағидаттарға жауап беретін кәсіби қызметтің этикалық нормалары мен стандарттары:
 - Банктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің міндеттерді адал орындауы, олардың жауапкершілігі, әдептілігі мен адалдығы;
 - лауазымдық міндеттерін орындау барысында алынатын ақпараттың құпиялылығын сақтау;
 - мүдделер қақтығысының туындауын болдырмау.

215. Мүдделер қақтығысын болдырмау мақсатында Банк заңнаманы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қағидаттарын сақтауға қатысты әрбір қызметкерге қойылатын

негізгі талаптарды айқындайтын белгіленген тәртіппен ішкі нормативтік құжатты әзірледі және бекітті.

216. Банк белгіленген тәртіппен банкте мүдделер қақтығысын болдырмаудың жалпы қағидаттары мен нормаларын айқындайтын ішкі нормативтік құжатты әзірледі және бекітті, оларды сақтау банк қызметкерлерінің банк тәуекелдерін барынша азайтуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын бұзуын болдырмауға ықпал етуі тиіс және Банктің мүлкітік мүдделері мен іскерлік беделін қорғауға мүмкіндік береді.

217. Мүдделер қақтығысын азайту мақсатында Банк құзыреттерді бөлетін және өкілеттіктерді Банктің уәкілетті алқалы органдары мен құрылымдық бөлімшелері арасында бөлетін ұйымдық құрылымды бекітті.

§ 2. Банк лауазымды тұлғаларының мүдделерінің қақтығысы

218. Шенеуніктер шешім қабылдаған кезде мүдделер қақтығысы туындауы мүмкін:

1) банк пен өзге де заңды немесе жеке тұлғалар арасында жасалатын мәмілелер бойынша;

2) банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғалармен жасасатын мәмілелер бойынша;

3) Банктің лауазымды тұлғалары мен уәкілетті алқалы органдарының құзыретінде көзделген өзге де шешімдер.

219. Мүдделер қақтығысын болдырмау мақсатында лауазымды тұлғалар құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасында және Банктің ішкі құжаттарында көзделген талаптарға қатаң сәйкес шешімдер қабылдайды.

220. Банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғалармен жасалатын мәмілелер бойынша шешімдерді мәміле жасауға мүдделі емес Директорлар Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес қабылдайды.

221. Мүдделер қақтығысын болдырмау үшін банк директоры басқа ұйымда лауазымды тұлғаның функцияларын орындауға кіріспес бұрын Банктің директорлар кеңесін мақұлдау процесінен өтуі керек, ол келесі кезеңдерді қамтиды:

1) тәуелсіз директор функцияларын орындау жағдайларын қоспағанда, банкті басқа ұйымда жоспарланатын жұмыс туралы хабардар ету;

2) функцияларына кадрлар мен сыйақылар мәселелерін қарау кіретін Директорлар кеңесінің комитетіне басқа ұйымдағы лауазымды адамның функциялары туралы толық ақпаратты ұсыну;

3) функцияларына кадрлар мен сыйақылар мәселелерін қарау кіретін Директорлар кеңесі комитетінің Директорлар кеңесіне ұсынымдар беруі;

4) Директорлар Кеңесінің басқа ұйымда лауазымды тұлғаның функцияларын орындауға директорға келісім беру мәселесін қарауы (көрсетілген мәселені қарау кезінде басқа ұйымда лауазымды адамның функцияларын орындауды жоспарлайтын Директор дауыс беруге қатыспайды);

5) басқа ұйымда лауазымды тұлғаның функцияларын орындауды жоспарлайтын директорды Директорлар Кеңесі қабылдаған шешімнің нәтижелері туралы хабардар ету.

222. Директор мүдделер қақтығысын тудырған немесе оның туындауының ықтимал себебі болып табылатын кез келген мәселе бойынша дереу ақпарат беруге міндетті. Ақпарат жазбаша түрде ұсынылады.

223. Директор директордың мүдделер қақтығысы бар мәселелер бойынша дауыс беруден бас тартуға міндетті.

§ 3. Директорлар кеңесінің рәсім ережелерін бұзуға ден қою тетігі

224. Мүдделер қақтығысы Банктің лауазымды тұлғаларының немесе қызметкерлерінің әділ, адал пайымдаулар жасау қабілетіне әсер етуі мүмкін және банк ресурстарын дұрыс пайдаланбауға, лауазымдық өкілеттіктерін асыра пайдалануға әкелуі мүмкін.

225. Банктің барлық қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары өзіне де (немесе өзіне байланысты тұлғаларға) да, басқаларға да мүдделер қақтығысы туындауы мүмкін жағдайға жол бермеу үшін өзін ұстауы тиіс.

226. Банктің мүдделері мен банк қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының жеке мүдделерінің теңгерімін сақтау қарым-қатынастардың тұрақтылығының шарттарының бірі болып табылады.

227. Банк мүдделер қақтығысын басқарудың келесі жүйесін белгілейді:

1) банктің қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының нақты немесе ықтимал мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді уақтылы ашуы;

2) мүдделер қақтығысы туындаған кезде Банктің тәуекелдерін қарау және бағалау;

3) мүдделер қақтығысы және реттеу процесі туралы мәліметтерді ашу процесінің құпиялылығы;

4) банк мүдделерінің және банк қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының мүдделерінің теңгерімін сақтау;

5) мүдделер қақтығысы туралы уақтылы хабарлаған банк қызметкерін қорғау;

6) мүдделер қақтығысын реттеу.

7) банктің қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының өз лауазымдық өкілеттіктерін орындауы кезінде туындаған мүдделер қақтығысын жасыру жағдайлары анықталған кезде шаралар қабылдау.

228. Банктің қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының нақты немесе ықтимал мүдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашуы ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген ақпаратты ұсынуды қамтиды:

1) жұмысқа қабылдау кезінде;

2) жаңа лауазымға тағайындау;

3) басшы қызметкер немесе лауазымды тұлға лауазымына сайланған (тағайындалған);

4) Банктің тиісті бөлімшелері сұрататын мерзімді ақпарат;

5) мүдделер қақтығысын тудырған немесе оның туындауының ықтимал себебі болып табылатын жағдайдың туындауына қарай.

229. Мүдделер қақтығысы туындаған кезде Банктің тәуекелдерін қарауды және бағалауды Банктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес көрсетілген мәселелер кіретін функцияларда Банктің бөлімшелері жүзеге асырады.

230. Банк қызметкерлерінің мүдделер қақтығысын реттеуді Банктің уәкілетті алқалы органдары Банктің қаржылық және беделдік тәуекелдерін жан-жақты бағалау негізінде жүзеге асырады.

231. Банктің Директорлар кеңесі Басқарма мүшелерінің, сондай-ақ банк директорларының мүдделері қақтығысы туындаған жағдайларды қарайды.

232. Директорлар кеңесінің мүдделер қақтығысын басқару жөніндегі рәсім ережелерін бұзуға ден қою тетігі мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

1) Банктің тиісті бөлімшелерінің, уәкілетті органдарының тергеп-тексеру жүргізуді тапсыруы;

2) рәсімнің ережелерін бұзған лауазымды адамға қатысты тәртіптік шаралар қабылдау;

3) банкте залалдар, беделді және өзге де тәуекелдер болмаған жағдайларда рәсімнің бұзылуын елеусіз деп тану;

4) лауазымды адамның нақты ақпаратқа қол жеткізуін шектеу;

5) лауазымды адамды мүдделер қақтығысына байланысты емес басқа лауазымға ауыстыру;

6) лауазымды адамның функционалдық міндеттерін қайта қарау және өзгерту;

7) Басқарма мүшесінің өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату немесе директордың өкілеттігін тоқтату қажеттілігі туралы акционерлердің жалпы жиналысына ұсынымдар беру;

8) Банктің Директорлар кеңесінің шешімі бойынша өзге де шаралар қолданылады.

233. Банк мүдделер қақтығысының кез-келген салдарын, соның ішінде Банктің беделіне және оның қызметіне келтірілген залал мен залалды азайтуға тырысады.

§ 4. Банк қызметкерлері банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия түрде хабарлайтын рәсімдер

234. Банк банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы, оның ішінде бұзушылық Елеулі тәуекелдерге әкеп соғуы және Банктің мүдделеріне, беделіне, операцияларына немесе стратегиялық дамуына нұқсан келтіруі мүмкін болған кезде ақпарат беруді көтермелейді.

Банк елеулі тәуекелді білдіретін теріс пайдалану мен Банктің тиісті ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен қаралатын жеке шағымдар арасындағы айырмашылықты жүргізеді.

235. Банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия хабарлаған банк қызметкерлерін қудалауға жол берілмейді және теріс қылық болып табылады.

236. Қудалау барлық қызметкерлердің адалдықтың жоғары стандарттарын сақтау және өз міндеттерін орындау және Банктің мүдделерін басшылыққа ала отырып, мінез-құлқын құру жөніндегі негізгі міндеттерін бұзады.

237. Банк қызметкерлері функцияларына заңнаманы және Банктің ішкі нормативтік құжаттарын сақтау мәселелері кіретін Банк бөлімшесіне Банктің қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия түрде хабарлайды:

- 1) жеке кездесу;
- 2) телефон қоңырауы;
- 3) ақпаратты жазбаша түрде және/немесе электрондық пошта арқылы жіберу;
- 4) басқа жолдармен.

238. Банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы ақпаратты қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- 1) алаяқтық, яғни алдау немесе өзге де этикалық емес әдістер арқылы рұқсатсыз пайда, ақша, мүлік немесе қызмет алу ниетімен қасақана және жаңылыстыратын әрекеттер;
- 2) сыбайлас жемқорлық;
- 3) банк ресурстарын ысырапшылықпен пайдалану;
- 4) Елеулі тәуекелдерге әкеп соғуы мүмкін және Банктің мүдделеріне, беделіне, операцияларына немесе стратегиялық дамуына зиян келтіретін өзге де ақпарат.

239. Функцияларына заңнаманы және Банктің ішкі нормативтік құжаттарын сақтау мәселелері кіретін Банктің бөлімшесі тиісті уәкілетті алқалы органдарды және/немесе бөлімшелерді (қажет болған жағдайда) тарта отырып, ақпарат пен фактілерді тексеруді жүзеге асырады.

240. Расталмаған ақпарат пен фактілер, сондай-ақ басқару шешімдеріне қатысты келіспеушіліктер, түпкілікті нәтижеге жеке мүдделілік болған кезде кадр мәселелері, қудалаудағы шағымдар және әріптестермен жеке келіспеушіліктер немесе жанжалдар Банктің тиісті ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен қаралмай қалады немесе қаралады.

241. Басқа адамның адалдығына немесе беделіне нұқсан келтіру мақсатында фактілер немесе негізделген күдіктер болмаған кезде бұзушылық туралы қасақана хабарлау бұзушылық болып табылады және тәртіптік жазаға тартылады.

242. Банк қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия түрде хабарлаған Банк қызметкерінің жеке басы туралы деректер, өзі туралы деректерді ашуға келісім беру жағдайларын қоспағанда, қорғалуға тиіс.

243. Банктің қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы ақпаратты және фактілерді тексеру нәтижелері бойынша ақпарат Банктің тиісті ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен Банктің уәкілетті алқалы органдарының қарауына беріледі.

13-бөлім. Қорытынды ережелер

244. Осы Кодекс оны Банк акционерлерінің жалпы жиналысы бекіткен кезден бастап күшіне енеді.

245. Осы Кодекстің ережелерін Банк акционерлері, банктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері орындауға міндетті.

246. Осы Кодекстің ережелерін бұзған тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болады.
